

ბიკ მიმართავენ აგრეთვე უახლესი უცხოურ არეპარატებსა. აგრეთვე თუ ჩაუვარდებოთ ხელ- ში. მაგრამ ეს ისე იშვიათია, შინაურიც ისე იშ- ვიათია, რო უფრო ისეთ საშუალებებს მიმართა- ვენ. მოძველებულად რომ ჩაითვლებოდა ფანან- კერტელის კარაბადინის მიხედვითაცა. დი- რექტორს სახელი არ დასჭირდება, ანთუ მოიხ- სენიება აკადემიკოსადა. კალიზვილს ნია ერქვას. ისე სუსტია, ისე დაჩაივებული, კიდევ რა ძალა შერჩენიაო. გაგვიკვირდებათ. არადა ძალ- ლონე მაინც მოსდევს. ისე აქ თავის გატანა არც ისე ადვილი უნდა იყოს. აქამდის ეტუობა აკა- დემიკოსი ლაპარაკობდა. ახლა ნია უხსნის. — ბიკ, მე გიყი არა ვარ ბატონო. არა, არა, გი- ყი არა ვარ. არა ბატონო!. არა ბატონო!. არა, არა, არა ბატონო!. გიყი არა ვარ. არა, არა, გი- ყი არა ვარ... დამიკერეთ, დამიკერეთ. თორემ მართლა გავგიჟდები. დამიკერეთ, არა ვარ გიყი. არა, არა, არა, არა!..

ოთარ ჩხეიძე

ერთი პერსონის ჭიკჭიკი

აქა აზგავი სულით
დავრდომილთა...

სულით ავადმყოფთა სამყურნალო დაწეხ- ბულითაა, საკვლევეო დაწეხებულეზაც გახლავთ: კათედრებითა, განყოფილებებითა, ყველა სა- ხის თუ ხარისხის თანამშრომლებითა და ავად- მყოფებითა, რაღა თქმა უნდა. ახალი ავადმყო- ფი მოუყვანიათ. ავადმყოფიო, ოღონდ ავად- მყოფი არ გახლავთ, თუმცა რომ ღამის რომ არც გამოირჩევა ავადმყოფთაგანა. ოცდახუთიოდე წლის ქალიშვილია. ადგუნებულია. აფორიაქე- ბულია. ვერც დამჭდარა. ვერც გაჩერებულა ერთ ადგილასა. აქ მაინც მოცდას არც აპირებს. გა- რრთ მიიწევს. არ უშვებენ რაღა თქმა უნდა. თანამშრომელნი შემოპხვევიან, მეცნიერულნიცა და ყველა სახის თანამშრომელნი. თითქოს არც იკერენ. მაინც ვერ გადაულახავს კედელი თეთ- რი ხალათებისა, მზურღავი თვალებისა. სავარ- ძელში დირექტორი ზის. სახელმძღვანელო მურ- ნალი, მკვლევარი, მეცნიერი, აკადემიკოსი, დინჯი, აუღელვებელი, თავდაჭერებული, მრავალ ასეთსა თუ უარესს რომ შემხვედრია, მრავა- ლი რომ ჩაუგდია გონებაშია, შთაგონების ძალა რომ სწამს თავისი და შთაგონებითაც რომ მურ- ნალობს; შთაგონებითაცა და უახლესი არეპარა- ტებითაცა თუ ჩაუვარდება ხელში. ხელქვეითე-

აქადემიკოსნი, არავითარ შემთხვევაში!.. თანამშრომელნი, არავითარ შემთხვევაში. არავითარ, არავითარ, არავითარ შემთხვევაში!.. აქადემიკოსნი, ამა... მე მჭერა, ამთა ხე- რათ, რაღა გინდა მეტი?! გუნებავთ, სხვებსაც რომ დაუძახოთ?! დაუძახებთ თუ გუნებავთ, მაგ- რამ მე მენდეთ, ისინიც დაიჭერებენ, შემოგუ- დავენ თუ არა, მენდეთ, მენდეთ და დამშვიდ- დით, დაწყნარდით, გაიღიმეთ, გახალისდით, ვარდისფერი თვალით შეგხედეთ ყველაფერსა და ყველაფერიც ვარდისფერი იქნება. არ იქ- ნება?!
თანამშრომელნი, იქნება, იქნება, ვარდის- ფერი იქნება.
აქადემიკოსნი, იისფერი თვალთ შეგხედე და იისფერი იქნება. არ იქნება?!
თანამშრომელნი, იქნება, იქნება იისფერი იქნება.
აქადემიკოსნი, კმაყოფილებაც ამას მოპყვე- ბა, სიამოვნებაცა, სიამტკილობაცა და წარმო- იდგინეთ, ზოგჯერ, ბედნიერებაცა, მეტი რაღა უნდა უნდოდეთ ადამიანსა?..
თანამშრომელნი, აღარაფერი მეტი, — ბედნიერებასთან თავდება ყველაფერი თუ ბედნიერება მოჩვენებითი არ არის.
აქადემიკოსნი, არა რა თქმა უნდა!.. ჩვენ- გან ყველა კმაყოფილი ბრუნდება, რაც არ უნ- და აღელვებული მობრძანდეს. ცხოვრება მრუ- დლია, ცხოვრება აუტანელია. გაუხაძლიხია, შეიძ- ლემა ვი ვერც აიტანოს ადამიანმა, ჩვენ ამის- თვისა ვართ, გავაზნევენებთ. ძალას შევშაბებთ, აღვფართოვანებთ და გადავუშვებთ ისევ ცხოვ- რების ტალღებში. ასე არ არის?
თანამშრომელნი, ასე გახლავთ, ასე იყო. ასე იქნება.
აქადემიკოსნი, ა ბატონო!.. ჩემი თუ არა გჭერა, ჩვენგან წახული უყვე ისე გამობრძმე- დილნი ბრძანდებიან, ცხოვრება რომ ვეღარ დას-

ქანით. ჩვენ აუარებელი მადლობის წერილი მოგვდის, აუარებელი... აი თუნდაც დღეს რო მივიღეთ, მიბოძეთ, წაუვითხავ... მე თვითონ... მე თვითონ...

ნიბ. ნუ შეწუხდებით ბატონო აკადემიკოსო. პაპაღმამიძისი. ოოოო, არა... შეწუხება რა სათქმელია, ეს ჩვენი მოვალეობაა. თქვენი ხამ-სახური ჩვენი მოვალეობაა.

თანამშრომელნი. ჩვენი მოვალეობაა...

ნიბ. მე არა მჭირდება თქვენი სამსახური ქალბატონებო და ბატონებო. არა მჭირდება!..

პაპაღმამიძისი. დავარკვათ მეგობრული დახმარება, მეგობრული, მე თანახმა ვარ.

თანამშრომელნი. მეგობრული... მეგობრული...

ნიბ. არც მეგობრული დახმარება არა მჭირდება. თქვენ რაც გენებოთ, ის დაარკვით და როგორც გინდოდეთ, ისე გაერთეთ. მე არც მეგობარი შემხვედრია და არც მეგობრობა არნად მინახავს, თვალთმაქცობა მინახავს ბევრი, მეგობრობანას თამაშიც ბევრი მინახავს. მე ძალა არ შემწევს ამგვარი თამაშისა. მე მარტო ვარ, მარტო ვიყავი, მარტო ვიქნები, მარტო ავიტან, მარტო გავიტან. ჩემსას გავიტან.

პაპაღმამიძისი. ამერიღან შეუ თქვენთან მიგზულეთ.

თანამშრომელნი. ჩვენცა, ჩვენცა...

პაპაღმამიძისი. და ნახავთ თუ როგორ უკეთესად მოეწყობა თქვენი ცხოვრება. ძალა ერთობაშიაო, ჰო გაგიგონიათ?.. გაგიგონიათ რაღა თქმა უნდა. ერთად ვიქნებით და ძლიერნი ვიქნებით. ეს უველაფერი სწორედაც რო სიმარტოვის ბრალია...

ნიბ. ნუ თვალთმაქცობთ ბატონო აკადემიკოსო, გთხოვთ!..

პაპაღმამიძისი. არ მიკვირს... აი ჰხედავთ, არც არავის უკვირს. ჩვენ ისეთი შემთხვევები გვქონია, ისეთი... ჰა, ჰა, ჰა... ისეთებიც შეგვხვედრია, სახე რო ჩამოუპოტნიათ ჩვენთვისა, ოღონდ ეს პირველად მოსვლასა, წახვლისას ბოდიში მოუხდიათ. — აი მოვარკვ ეს არის, ამას მივალწიოთ. სხვა დანარჩენი მოსალოდნელია ჩვენს საქმიანობაში.

ნიბ. ასეთი შემთხვევაცა, აქ იძულებით რო მოძყავთ ადამიანი?..

პაპაღმამიძისი. რა ბრძანებაა!.. ხად ვაგონილა. აქ მხოლოდ თანაგრძნობის დაწესებულებაა. აქ მხოლოდ სათნოებით მოხილადამიანები მსახურობენ. შეზღედეთ, თვითონვე დაარწმუნდებით. მხოლოდ ამ პირველმა ადევებამ ჩაიაროს. ამისათვის საჭიროა სიმშვიდე. სიმშვიდე, სიმშვიდე და სიკეთე — უშუალო გაგრძელება სიმშვიდისა.

ნიბ. სიკეთისა!.. ხად არის სიკეთე?!.

პაპაღმამიძისი. არის, არის!.. ხადაც სიყვავა. აქ სიკეთეც არის. დამიჩერეთ, დამიჩერეთ. მე უველაფერი დამიჩერეთ. ამთ უველას ჩემი სქერა, იმთათვა — ნახავ, გაიცნობ, უველასა სქერა. თქვენც დამიჩერებთ. მეც დამიჩერებთ და მეგობრობასაც მეტი რა უნდა?.. არაფერი. მე-

ტი არაფერი!.. მერე შრომა, შრომა და ესეც შენი სიკეთე. ვინა თქვა სიკეთე ხად არისო, ვინა თქვა?!. არის და ვერ უარმყოფთ. ოღონდ ამისათვის საჭიროა სამი საფუძველი: შრომა, შრომა, — უსათუოდ სამი. ახლა თუ იკითხავთ რატომ უსათუოდ სამიო...

ნიბ. არ ვიკითხავ.

პაპაღმამიძისი. რატომ?!. რატომ?!. იკითხე, არ იკითხავთ და მე მაინც ავიხსნით.

ნიბ. მე გიყი არა ვარ ბატონო აკადემიკოსო.

პაპაღმამიძისი. ისევ იმეორებს... დაივიწყეთ ეს უაზრო სიტყვა. ჩვენ ეს არ ვიცით თუ რა სიტყვაა, თუ რა შინაარსი დევს მან სიტყვაში. არ ვიცით, არ ვიცით!.. ვიცით?!

თანამშრომელნი. არა, არა, არ ვიცით!.. არ ვიცით!..

პაპაღმამიძისი. აჰა!.. არ ვიცით, არც გვინდა ვიცოდეთ. არ გვინდა, არ გვინდა!.. ნუ ფიქრობთ მან უაზრობაზე. შრომაზე იფიქრეთ, შრომაზე, შრომაზე... სხვა არაფერზე. შრომა, უველაფერი, სხვა დანარჩენი არაფერია. შრომა, შრომა, შრომა... იფიქრეთ, იფიქრეთ!.. ქვეყნად რაც რო უხედურება ტრიალებს, სწორედ იმის ბრალია, რო შრომაზე აღარა ფიქრობს ადარავინა.

ნიბ. ეს ვიცი... მხოლოდ მაგას ვამტკიცებდეს მართალსა ბრძანებთ.

პაპაღმამიძისი. გაიმეორეთ!..

ნიბ. შრომაზე აღარავინა ფიქრობს, მხოლოდ სიტყუება და თვლისახვევაზე ფიქრობს. ხელისუფლება ასე იქცევა და ხალხიც ამ გზას დასდგომია. მართალსა ბრძანებთ.

პაპაღმამიძისი. დიახ, დიახ, მართალსა ვბრძანებ. ჩვენ ერთმანეთს ვაუვებთ. ჩვენ მეგობრები ვიქნებით. მე აუარებელი მეგობარი მუავს. ვისაც შევხვედრეივარ, უველა ჩემი მეგობარი გამხდარა. პირველად ასეა, თითქოს ვერ ვაუვებთ ერთმანეთსაო: აკი გითხარით, ლამის სახეც ჩამოუპოტნიათ მეთქი. მაგრამ კმარა ვავესაუბრო და აღმოჩნდება, დაბადებითვე რო მეგობრები ვყოფილვართ: მე აქ ველოდები, ის თურმე ჩემსკენ მოისწრაფის; აღმოჩნდება, აუვხსნი თუ არა თუ რა შრომა, შრომა, შრომა და უაშრომა...

თანამშრომელნი. ოთხი გამოვიდა.

პაპაღმამიძისი. არა სამი...

თანამშრომელნი. არა ოთხი: შრომა, შრომა; შრომა და შრომა.

პაპაღმამიძისი. სამი უნდა იყოს: სამი: სამი: სამი: შრომა, შრომა, შრომა!.. და ახლა თუ იკითხავთ: რატომ თუ არა ოთხიო, ანთუ რატონ თუ არა ორიო...

ნიბ. გვედრებთ ბატონო აკადემიკოსო!..

პაპაღმამიძისი. რას მევედრებთო?..

ნიბ. ნუ მელაპარაკებთ ასე...

პაპაღმამიძისი. აბა როგორ, მაშ როგორ ავიხსნათ შრომის თეორია.

ნიბ. არ მინდა!..

პაპაღმამიძისი. გინდათ, გინდათ, გინდათ...

ნიბ. მე გიყი არა ვარ...

პაპაღმამიძისი. მეც მაგას ვამტკიცებ

ნიბ. თქვენ საწინააღმდეგოს ამტკიცებთ.
პაპადემიკოსნი, არავითარ შემთხვევაში...
განა შე საწინააღმდეგოს ვამტკიცებ?!

თანამშრომელნი, არავითარ შემთხვევაში...
არავითარ შემთხვევაში... არავითარ შემთხვევა-
ში...
პაპადემიკოსნი, ამა, არც ახლა გჭერათ, ამ-
დენი ხალხი ამტკიცებს!..
ნიბ, არაფერს ეგ ხალხი არ ამტკიცებს ბატონო
აკადემიკოსო, არც თქვენ არაფერს არ ამ-
ტკიცებთ, გნებავთ სამჯერა ბრძანებ ეგ თქვენი
შრომა და გნებავთ ათხუცჯერა, არც ამტკიცებთ
და ვერც დაამტკიცებთ, უველაფერი გაუალებდა
საბჭოეთში და პირველყოვლისა შრომა გა-
უალებდა, შრომის სახელითა ბატონობენ უშ-
რომელნი, ქვეყანასა ძარცვავენ მუქთახორანი
შრომის სახელითა, შრომა სიცრუეა, შრომა
სიბრძანეა, ანთუ დაურუეს და დააბრძანეა,
ბრმა ისევე ბრმა და თვალხილული გარწვარია,
მე ეს ვიცო, მე აქ ამიტომ შემომავადეს, თქვენ
დაგავადეს სიცრუე მიქადავით, მაგრამ მე გიფი
არა ვარ, თქვენ მაინც მიქადავებთ, თქვენ არა
ხართ პატრონანი აღმანი.

თანამშრომელნი, რას ამბობთ?! გონს
მოდით... გავიწყდებათ ვის ელაპარაკებთ?!
გავიწყდებათ სადა ხართ?!

ნიბ, ჩემი უბედურებაც ისაა, რომ აქა ვარ, აქა
ვარ და თქვენ გელაპარაკებით, მაგრამ თქვენ
მაინც ბოდიშს გიხდით, თქვენი ბრალი არ
არის არაფერი, მე მსხვერპლი ვარ... თქვენც
მსხვერპლნი ხართ... ჩვენ ერთმანეთსა ვკოკავთ
და ნაძირლები პარსაშებენ, თქვენ არ იცით რა
დღეები გამოვიარე; ღმერთო ჩემო!.. ბოდიში!..
მაპატიეთ!..

პაპადემიკოსნი, არაფერს, არაფერსა... ჩვენ
ჰო მეგობრები უნდა ვიყუეთ, მეგობრობაში ბო-
დიშებს რა უნდა!.. რას იზამ, სიტუვა მოხტის,
სიტუვა უცნაურია, ყველა სიტუვას თოკით ვერ
დააბამ, არა?!

თანამშრომელნი, რას დააბამ!.. თუ აიწყ-
ვითა, ვეღარ დააბამ, ზოგი სიტუვა ჰო ქაჭზე
უარესია, უარესია, უარესია!..

პაპადემიკოსნი, და ნურც ჩვენ გამოვეკი-
დებთ, ქაჯია იქროლოს, კიხერიმც უტეხია,
„დავივიწყეთ, რაც იყო...“ ახა პირველი!.. მე-
სამე!.. არა მღერით?!

ნიბ, თქვენ მაინც გიფი გგონივართ ბატონო
აკადემიკოსო.

პაპადემიკოსნი, არავითარ შემთხვევაში!..
რას აიხირეთ ეს მართლაც რომ ქაჭური ნათქვა-
ლი, დახუკეთ თვალები, გადაფურცლეთ თქვენი
ლექსიკონი, თავში, თავში, გონებაში ჩაბუკეთ
„განის“ ბუდეებსა, ეგრე ეგრე თვალები და-
ხუკეთ-მეთქი, ჩაბუკეთ „გო...“ „გო...“: „გო-
ეი“, — ამოშალეთ, ამოფხიკეთ, ამოაგდეთ ბუ-
ღანადა, ამოაგდეთ, მორჩით და მოიხვეწეთ,
ალარ გავიგონო.

ნიბ, მე ვიცო სადაცა ვარ და ისე მაინც ნუ
მელაპარაკებთ, მართლა გიფი რომ მეგონოს ჩე-
მი თავი.

პაპადემიკოსნი, ჩვენ აქ სულ ასე ვლაპარაკ-
ობთ...

თანამშრომელნი, ასე!.. ასე!..
პაპადემიკოსნი, მაგრამ ჩვენ გიფი გგონივართ

გვგონია ჩვენი თავი, აი გიგუციცა...
გიგუცი შემოპყობს კარებში თავსა, თმა და
წვერულვაში გაჯაგავს: შუბლოც არ უჩანს,
თვალები უელავს, უელავს კბილებიცა, რომ ლა-
პარაკობს, ცხვირი მოუჩანს, აცვი რაღაც უფერ-
ული, ჩამოძინძილი ხალათი საავადმყოფოსი,
რო ვერც ეტევა შიგნით, ფოსტლებიდან ცერები
ამოცვენიან.

ბიბუცი, გამიშვით რაა ბატონო აკადემიკო-
სო...

პაპადემიკოსნი, ჯერ გამარჯობა ჩემო გიგუცი!
ბიბუცი, აღარ მინდა აქა...

პაპადემიკოსნი, ჯერ გამარჯობა-მეთქი,
ბიბუცი, ჯერ გამარჯობა იყოს, მერე გამიშ-
ვით.

პაპადემიკოსნი, ახლა მობრძანდი,
ბიბუცი, ახლა მოვბრძანდი და მერე გამიშ-
ვით.

პაპადემიკოსნი, ახლა დაბრძანდი,
ბიბუცი, ახლა დავბრძანდი და მერე გა-
მიშვით.

პაპადემიკოსნი, ახლა ეს მითხარი...
ბიბუცი, მერე გამიშვით, რაააა!..

პაპადემიკოსნი, ეს რა აიხირე!..
ბიბუცი, ავიხირე...
პაპადემიკოსნი, შენ ეგები როდის იცოდნი?
ბიბუცი, ვიცოდი, მა!..

პაპადემიკოსნი, არ იცოდნი!.. არ
იცოდნი!..
ბიბუცი, არ ვიცოდნი... არ ვიცოდნი... არ ვი-
ცოდნი...

პაპადემიკოსნი, მართლაც პირველად რომ
ჩვენთან მობრძანდი, რაღაცრაღაცები გეჩვენებ-
ოდა, მაგრამ მორჩა, ფაფუ, გათავდა, აღარ
გეჩვენებდა.

ბიბუცი, აღარ გეჩვენებდა.
პაპადემიკოსნი, მაშ სად მიიწევ, აქ არა ჭო-
ბიან?!

ბიბუცი, არა სჯობიან...
პაპადემიკოსნი, სჯობიან!..
თანამშრომელნი, სჯობიან!.. სჯობიან!
სჯობიან!..

პაპადემიკოსნი, მოითმინეთ... მაშ ისა სჯობდა,
რო ამტკიცებთ, თავში გველმეშაი მიჩისო?!
კიდევ გიზის?!

ბიბუცი, მიზის, მა...
პაპადემიკოსნი, აღარ გიზის... აღარ გიზის...
აღარ გიზის!..

თანამშრომელნი, აღარ!.. აღარ!.. აღარ!..
აღარ!..

ბიბუცი, ააა...ღარა...
პაპადემიკოსნი, მხედავ...
ბიბუცი, ვხედავ: ამოვიდა და წავიდა ჩემი
თავიდანა, წავიდა, იარა, იარა, ბუერი იარა თუ
ცოცა იარა, შემოეუარა ამირანი, ულაპო, ერთი
დაიძახა ამირანმა და ფაფუ, ხადლა იყო ამირა-
ნი? გველმეშაის მუცელში იყო ამირანა, აქ

საბაღმშობლონი. შრომა ადამიანთა. ა. ბატონო!.. ახლა რაღას იტყვიო?

წინ. ადამიანი ხალხი არის?..

საბაღმშობლონი. აა, აა, აა... თუ ვიპასუხებთ, დედამწიწაზე-მეთქი, მერე იმას იკითხავთ: დედამწიწა ხალხი არისო და მატარებთ ასე უხაზდვროებაშიც. მერე, მერე, მერე რაღა ვიპასუხობთ, ჭერაც რო არავინ არ იცის თუ რა არის უხაზდვროება და უხაზდვროების იქით რაღა არის, — მე რა ვიპასუხობო?

წინ. მხოლოდ ისა თუ ხალხი არის ადამიანი. მე მხოლოდ ადამიანს ვეძებ, ვისაც შეუძლიან მოიხმონ, ვისაც შეუძლიან გაიგონ.

საბაღმშობლონი. ყველას, ყველას, ყველას ვინც აქა ბრძანდება.

თანამშრომელნი. იმათაც, ვინც შემიძეცვლაშია...

საბაღმშობლონი. რაღა თქმა უნდა, იმათაც, იმათაცა!..

წინ. რა სახიზარულოა, ბოლოსდაბოლოს თუ შევხვდეთ ასეთ ადამიანებსა, რა სახიზარულოა მე რომ ერთიც აღარ შეგულებოდა, თურმე რამდენი ვაღარჩენილა... რა სახიზარულოა, მაშ მომისმინეთ: ჩემი გაცეცხლება მხოლოდ წუთისაა, წუთის მერე მე თვითონვე ვნანობ ჩემს საქციელსა, მაგრამ რა ვქნა, რა ვიღონო, როგორ მოვიქცე, როცა არავის არ ხეირა ჩემი, — ჩემი სიმატლდე არავისა ხეირა: ან დამცინიან, ან მეტყვიან, ან დანაშაულისავე მთხოვბენ?.. რა ვქნა, რა ვქნა, როცა ასე, როცა ავ უკუდმართადა აწუხილი ყველაფერი?! არ ვიცო და რაც რო მეზარებდა, მეზარებდა ჩემდა გარეგნადა. მეც არ ვიცო... მაგრამ აქამდის არ მეზარებოდა და აქამდის არცა ვდგარვარ დანაშაულთა პირისპირ, ასე პირისპირა და ასე მარტოდმარტოდა, აქამდის არც ასეთი უმწიფობა მიგრძენია, არც ასეთნაირად გავმწარებულვარ ცხადია: ვთქვით, რო ვტყუივარ, მეთქი რაო, მეთქი სხვა რაო?! მე აქ რა მინდა ამისათვისა?! ამას რას მწამებო?

საბაღმშობლონი. ჩვენ... ჩვენ... ჩვენ არაფერი, თქვენ მოკუთვანეს.

წინ. ვინც მომიყვანა... აქ რატომ, აქ, აქ, აქ რატომ, სწორედ აქ რატომა?!

საბაღმშობლონი. ჩვენთან...

წინ. ვიცო: გამოხაკვლევდა, მაგრამ თუ რაიმე დავაშავე, იმისათვის სხვა ადგილია. მე აქ მერჩინვა, უმკაცრესი სახელი მერჩინვა, აქ, თქვენთან ცოცხლობრივ სიყვარულში.

საბაღმშობლონი. იოოოო... ეს მეთისმეთია, მეთისმეთია.. აქ სიყვარულს რა უნდა, აქ სიცოცხლეს, მჩქეფარე სიცოცხლეს, სხვა რაიმეს მხოლოდ მტრები იტყვიან.

თანამშრომელნი. სიცოცხლეს, სიცოცხლეს, მჩქეფარე სიცოცხლეს.. სხვა რაიმეს მხოლოდ მტრები იტყვიან.

საბაღმშობლონი. პირისხლიანი მტრები... და თუ რაიმე დააშავეთ... უკველ შემთხვევაში: მაინც რა დააშავეთ?..

წინ. რა ჩავიდინე... რაიკომის მღივანს ვესროლედ ღენინის ბიუსტი.

საბაღმშობლონი. აუუუუუუ... რა ჩავიდინეთ... და თქვენ ამას კიდევაც იშვობებო?

წინ. კიდევაც გავიმეორებ თუ შემთხვევაში მომეტა.

საბაღმშობლონი. ასეთი რამ ჩვენ არ შეგვხვდებოდა, შეგვხვდებოდა?..

თანამშრომელნი. არასოდესა!..

საბაღმშობლონი. არაა.. ამხელა რამ...

წინ. არავითარი ამხელა და არავითარი ვეებებოდა. — სატარა ბიუსტი, ჩემს წინ იდგა, რამდენჯერმე შეასწორა, რო ველაპარაკებოდი, თვალეში შეხციციენებდა, რო მეტრებახებოდა, თქვენ სიცრუეთ აცხადებთ ჩვენს წარმატებებსო, ბოლო აი მე რითი დამაქილდოვეს სწორედაც რო წარმატებებისათვისაო. მეტრებახებოდა, იცოდა, რო ცრუობდა, ვიცოდა, რო ცრუობდა და ამუხად მიგდებდა, ავდექი და ვესროლედ, სამწუხაროდ თავი დაღუნა და ბიუსტი ამოად შეემსხვრა კედელსა... თანამშრომის ფუფუნ ბიუსტი...

საბაღმშობლონი. კიდევ კარგი...

თანამშრომელნი. კიდევ კარგი... ბრინჯახისი რა უფილიყო, რო მოხვედროდა?!

საბაღმშობლონი. კიდევ კარგი...

წინ. თქვენ რას იზამდით ჩემს ადგილასა?..

საბაღმშობლონი. მე.. ისეთივე მე.. მაინცდამაინც მე!.. კეთილი, მოგახსენებთ, მე უკან დახვევა არა მიგვევა და არც ამ შემთხვევაში დავხვევ უკანა მე... ისეთივე მე... მე ხელსაც არ ვახლებდი ღენინის ბიუსტსა, ხალ გავიწილა, ხელს თუ ვახლებდი, გადავდგამდი უკეთეს ადგილსა. — აი რას ვიზამდი, თქვენც ასე უნდა მოქცეულიყო...

წინ. რავეა რო მანამდის მეკითხა თქვენთვისა...

საბაღმშობლონი. აი ეს იქნებოდა ყველაზე უკეთესი.

წინ. მაგრამ მე მაინც ისევე რომ მოვიქცეოდი?..

საბაღმშობლონი. ეს უკვე აღარ ივარგებდა, ესევე შედეგი გვექნებოდა, ესევე, ესევე თქვენ როგორა ვეჭრობთ?..

თანამშრომელნი. ესევე!.. ესევე!.. რაღა თქმა უნდა!..

წინ. თქვენ ფიქრობთ და დასკვნებიც მოფიქრებული გამოგდით, ოღონდ მე მაშინ აღარ ვფიქრობდი, იმ წუთს, იმ წუთს აღარა ვფიქრობდი, — უფიქრელად მომხდა, თავისთავად მომხდა, რაც მომხდა.

საბაღმშობლონი. თავისთავად... მიაკვირეთ უკრადლები თავისთავად!.. აი ეს არის აქ მთავარი.

წინ. თქვენ თქვენსას არ იშლით.

საბაღმშობლონი. რა თქმა უნდა!..

წინ. მე თქვენ ვერ დაგარწმუნებთ.

საბაღმშობლონი. დამარწმუნებთ, ოღონდ ასევე მე თვითონ უნდა დავარწმუნდებ, მე თვითონ... მე თვითონ!.. ახლა დაიხვეწეთ... და-იხვეწეთ!..

წინ. მე აქ ვერ დავიხვეწებ, აქ არ არის ჩემი ადგილი.

საპაღმონიონი. რახან მივიღეთ — არის. არის. არის. არის. არის..

თანამშრომელნი. არის!.. არის!.. არის!..

ნიბ. გმადლობთ, გმადლობთ!.. აღარ ვიცი, მაღლობა თუ როგორ გადაგიხადოთ, მაგრამ ჩემი ადგილი მაინც აქ არ არის, არც ახლა და არც არასოდესა. მიუთმეტებს ახლა, — ახლა მე იქ უნდა ვიყუდე. მე ისინი უნდა ვამბილო. რადაც არ უნდა დამიქდეს. უნდა ვამბილო!.. უნდა ვამბილო!.. უნდა ვამბილო!.. უნდა გაიგოს ყველამ თუ რანი არიან, რახან სხადიან, რას გვიშაღებენ.

საპაღმონიონი. დიდი განწარხავა. უწარმაწარი ენერგია უნდა. დამშვიდდით. ძალა მოკრიბეთ. მარტოდ მაინც ვერ გასწვდებით. ჩვენც თქვენთან ვიქნებით. რას იტყვით. მის ამოვუდგებით მხარში?..

თანამშრომელნი. უხათუოდ!.. აუცილებლად!.. ამოვუდგებით... ერთად ვამხელთ. ერთად!.. ერთად!.. ერთად!

ნიბ. გმადლობთ. გმადლობთ. დიდადა გმადლობთ. და თქვენი ჩემდამი მხარში ამოდგომა სწორედ ის იქნება. აქედან გამიშვათ.

საპაღმონიონი. მარტო?!. მარტოდმარტო?!. რას გააწუბობთ მარტოდმარტოდა, ხადაც რომ უწარმაწარი ძალა უნდა-მეთქი!.. მარტო კაცი პურისკვამაშიც ბრალიაო. ერთი მერცხლის კიკიკი გაწაფულს ვერ მოიყვანსო. კიდევ ვითბრათ?.. რამდენხან ინებეთ, იმდენს მოგახხენეთ ასეთ ანდაწახან. მე ანდაწები არ დამხელავათ. თუ გინდა გავეჩიბრეთ, ვინ უფრო მეტ ანდაწას იტყვის.

ნიბ. თქვენ ერთობით ბატონო აკადემიკოსო. საპაღმონიონი. არა, ჩემო მეგობარო, არა, არა და არა!.. მე ვმუშაობ. ვშრომობ. — აი ესეც უნდა დანისწავლო. ვშრო-მობ!.. ვშრომობთ ჩვენ ყველანი. ვშრო-მობთ!.. ჩვენ ვშრომობთ, ჩვენ დასვენება არ ვიცით. შრომა, შრომა, შრომა—აი ჩვენი დევიზი. ჩემი და ყველახი. ვისაც აქაზხედავთ. გართობაც დაიშვება ჩვენს მუშაობაში. ამასაც გეტყვით. ოღონდ ისიც მუშაობაა ჩვენთვის: გართობა ავადმყოფთათვის... ნიბ. მე ავად არა ვარ ბატონო აკადემიკოსო.

საპაღმონიონი. არა, არა, არავითარ შემთხვევაში!.. ახლა ამას ნუ აიხირებთ და ხაერთოდაც. ნუ აიხირებთ ნურაფერსა, ნუ, ნუ, ნუ!.. აიხირება ბუდე უყოველგვარი უბედურებისა. ნუ, აიხირებთ, ნუ აიხირებთ, ნუ აიხირებთ!..

თანამშრომელნი. ნუ აიხირებთ!.. ნუ აიხირებთ!.. ნუ აიხირებთ!..

საპაღმონიონი. ნუ აიხირებთ: არც მერცხაბი ხარ.

ნიბ. ვარ!..

საპაღმონიონი. არა ხარ!..

ნიბ. ვარ!..

თანამშრომელნი. არა ხარ!.. არა ხარ!.. არა ხარ!..

საპაღმონიონი. მოითმინეთ... აბა ფრთები?!. აბა გაფრინდით!..

ნიბ. გამიხსენით ფრთები და გაფრინდები!

ფრთებშეკრული მერცხალი ვერ გაფრინდება. ვერც არწივი გაფრინდება ფრთებშეკრული.

საპაღმონიონი. ააააა... არწივი აღარ გამაგონოთ, აღარ, აღარ, აღარ! ცუდად გეყენებენ! დილი. ერთი იუო... გახსოვთ?..

თანამშრომელნი. გვახსოვს!..

საპაღმონიონი. ჩვერს გვაყვავა, აღარ გამაგონოთ არწივი.

ნიბ. მერცხალიც ვერ გაფრინდება-მეთქი.

საპაღმონიონი. გაფრინდება!..

ნიბ. უფრთებოდა?!

საპაღმონიონი. თუ მერცხალი ხარ, ფრთებიც გქენება.

ნიბ. შეკრული მაქვს-მეთქი.

საპაღმონიონი. გაუხსენით... გაუხსენით. გაუხსენით!.. გაფრინდეს. გაფრინდეს. აბა გაფრინდეს!

ნიბ. თქვენი კირიშე ბატონო აკადემიკოსო!.. ვიმედოვნებდი, რომ გამიგებდით, თქვენი კირიშე!.. მშვიდობით, მშვიდობით!..

საპაღმონიონი. საით ძვირფასო მეგობარო?! შეგიხსნეს ფრთები?! აბა ფრთები?! სადა გაქვთ ფრთები?!. არა გაქვთ, არა გაქვთ და არცა ხართ არწივი... ფუმი!.. მერცხალი!.. მერცხალი!.. არა ხართ, არა ხართ!.. არა ხართ და ამოიგდეთ თავიდანა, ამოიგდეთ!.. გიგუციმ გველმწაპი ამოიგდო თავიდანა, მერცხალი რა არის გველმწაპთან შედარებითა, — არაფერი, არაფერი. ამოიგდეთ და მოიშორეთ თავიდანა.

ნიბ. რატომ?.. რას მოშლის?!. გაწაფულის მახარობელია, აკვირების, აუვაუების, გაფურჩქვნის მახარობელია, სიხარულია და სიხარულის მაუწყებელი. ბუნება იღვიძებს და ის პირველი შეგხარის ბუნების გაღვიძებასა, განახლება იწყება და ის პირველი შეგხარის განახლება. მახარობელი ის არის აღორძინებისა.

საპაღმონიონი. აააააა... იიიიიი...
თანამშრომელნი. ეეეეე... ოოოოო...

უუუუუ...

საპაღმონიონი. უფრო... უფრო... უფრო მძიმედა, კიდრე გვეგონა. მაგრამ არაფერია, არაფერი, ჩვენთვის ყველაფერი არაფერია, თითოერთადაც არაფერია, არაფერიც არაფერია. ოღონდ ახლა დამიჭერეთ, და-მი-ჭე-რეთ: დაისვენეთ, მოისვენეთ, დამშვიდდით, დაწყნარდით. ეს უკვე ბრძანებაა!..

თანამშრომელნი. ბრძანებაა. წამობრძანდით!.. მოისვენეთ!.. დაწყნარდით!..

ნიბ. მათქმევინეთ!..

საპაღმონიონი. გათქმევინეთ და კიდევაც ბევრი დრო გვექნება სალაპარაკოდა. ახლა, ნახვამდის!.. ნახვამდის!..

ნია გაქყავთ, რომ ცდილობს რომ მაინცა თქვას, რომ არ უნდა რომ გავიდეს, გაქყავთ, თითქოს მოფერებითაცა და თითქოს დაძალებითაცა, ანთუ უფრო დაძალებითა, ანთუ ორივე შეზაგებულა ერთიმეორეშია: დაძალებაცა, მოფერებაცა, მოფერება რომ მოჩვენებითია, მაყდურა, ყაღბი, დაძალება რომ უფრო აშკარაა.

საპაღმონიონი. მძიმე სურათია. ისეთივე, გიგულის შემთხვევათთან რომ გვაქვს საქმე.

თუმცა: იქ გველმეზაია. აქ მერცხალი. მაგრამ დაავადების საფუძველი ერთგვაროვანია. ანთუ შეიძლება ითქვას: პარალელურია. და როგორც ევკლიდემ ბრძანა: პარალელური ხაზები არასოდეს არ გადააკვეთს ერთმანეთს: თუმცა ეს შეიძლება პითაგორას ნათქვამია, მაგრამ ის მაინც სადაო არ უნდა იყოს. ლამარკი რო ამას არ იტყოდა, არ იტყოდა. მთავარი მაინც ის გახლავთ. პარალელური ხაზები რო ერთმანეთს არ გადააკვეთს. გველმეზაია... მერცხალი... ერთმანეთს არ გადააკვეთს. გველმეზაია გაქპრა. მერცხალიც გაქპრება. ვიმედოვნებ და ახეც იქნება.

თანამშრომელნი. უსათუოდა და აუცილებლად, გაქპრება, გაქპრება უეჭველად.

ბაბაქიძეძონი. ადვილიც არ უნდა იყოს ღრმად და წახული. არასოდეს დროზე არ მოგვაკითხავენ და ჩვენგან ხასწაულებს მოითხოვენ დაგვალა...

თანამშრომელნი. დაგვალა... ახლა უკვე მისწრება იქნება.

ბაბაქიძეძონი. ბო... ბო... ბო... კარგი იქნება. დაფაქრდებიან. თანამშრომელნი, უფრო ქალები რაღა თქმა უნდა, დაფაქრდებიან. ეხლდებიან ერთმანეთს. გამოსწევენ გამოსაწევისა, გადააბრუნებენ გადასაბრუნებელსა, ქეპავენ. სჩხრევენ, ემებენ, ემებენ. გზებზე დაემეება. მოღუდლებია.

თანამშრომელნი. აღარა გვექონია. აღარც მალაზიებშია, აღარც დაბლებქვეშა. ბოშებიც აღარხადა სჩანან.

ბაბაქიძეძონი. ჩაი.. ჩაი იყოს.

თანამშრომელნი. ჩაი.. ჩაი.. ჩაი..

ბაბაქიძეძონი. მოვასწროთ. ვიდრე არავის არ მოსწონს ჩვენი ჩაი, თორემ თუ მოიწონეს აღარც ეს გვექნება, — მორჩა, მორჩა, აღარ გვექნება.

თანამშრომელნი. მოვასწროთ.. მოვასწროთ.. რასაც დავლევთ, ის შეგვჩრება, მოვასწროთ, მოვასწროთ; რასაც მოვასწრებთ, ის შეგვჩრება, — მოვასწროთ, მოვასწროთ..

მოსაწრებდნენ თუ რაც იქნებოდა, კუთნებით ეკუთვნოდან რაღა თქმა უნდა: იპრომეს, მიილეს ახალი ავადმყოფი, დიანგონი დაუდგინეს და მეტურნალობა დაუნიშნეს, განაწილებითაც განაწილეს, პალატა მიუჩინეს ერთსიმეტრივით, თავისი პროფესორითა თუ სხვა რამ საჭირო აუცილებლობითა. აქ მაინც უფრო პროფესორი უნდა გამოირჩეს ჩინითაც, გამგებანიობითაც, კეთილმოსურნეობითაც; პროფესორი. ოღონდ მოხუცი არ უნდა იყოს და არც არის, მაინც უფრო შეუხებულსა თუ დაღლილ ადამიანსა ჰგავს ისედაც და მითუფრო ავადმყოფსთან შედარებითა, ავადმყოფის ჰო ისეთი მოზანს, — კოლორიტული, რო იტყვიან, ეს უფრო ჩვეულებრივია, მტკიცედ რო ვერაფრისათვის მოუქდნია ხელი... თუმცა ჰო; დრამატურული ნაწარმოებია, დიალოგს ვაგვეკეთ პალატაში აღმოჩნდებით, საავადმყოფოს პა-

ლატაში რაღა თქმა უნდა, ლატაქურთა, საყოფადავი სადგომი, თუმცა დიდი ოთახი, მდებარეობს. უამრავი ავადმყოფია ერთად შეყრილი. უკვე ხალსა და ყველაფერს დიდი აქვდევს. ვერაფერსა, საცოდობისა, შესაბარლისობისა, რო არ შეეფერება არაფრითა, არც რო ასეთ მკვებარა ქვეყანასა არც რო XX საუკუნის ცივილიზაცია-სა. რაც არის, არის, იყო და არის.

ნიბ. მე არა ვარ...
პროფესორი. სხსხსხსხუუუ..

ნიბ. თქვენ მაინც გამოგეთ ბატონო პროფესორი.

პროფესორი. გვეროდეთ, გწამდეთ!.. ოღონდ აქედანვე ისიც დაიჭერეთ. მაგითი რო ვერაფერს დაამტკიცებთ. ვერაფერს... რადგან აქ უველა მაგას ამტკიცებს: მე არა ვარ... მე არა ვარ... ამტკიცებს და ვერ ამტკიცებს. უარყოფა მტკიცება არ გახლავთ. ისიც იცოდეთ: სიტუვა არა სწამს აქ არავისა, ანთუ უველას თავისი სწამს და სხვისი არაფერი არა სჩერა.

ნიბ. სახინელებია!.. რა უნდა ვქნა?!
პროფესორი. მე თუ დამიჭრებთ, აქ რახან მოხვდით, თავმოყვარობაზე დააპარაკი წედმეტია, ჩაიქნით უველაფერზე ხელი, აპუვიით, აიხირეთ, რო მერცხალი ხართ. ანთუ მერცხალი ვითომც რო მართლაც გიზით თავში, აიხირეთ, და მერე უცებ, ერთ მშვენიერ დღეს განაცხადებთ ფაააფუუუუ... გამოფრინდათქო.

ნიბ. ბატონო პროფესორი...

პროფესორი. მე სხვა გამოსავალს ვერა ვხედავ: აქ რახან მოხვდით, ავდა ბრძანდებით, ხოლო თავი რო დააღწიეთ, უნდა განიკურნოთ,

ნიბ. მე ავად არა ვარ..

პროფესორი. სხსხსხსხსხუუუ... დამიჭერეთ.

ნიბ. ვერ დაგიჭერებთ... მე არა ვარ გიფი, არა, არა, გიფი არა ვარ..

და ავადმყოფობა მთელი პალატაი, ანთუ აპუვიებიან ავადმყოფები: „არც არა...“ „არც მე...“ „გიფი არა ვარ!..“ „არა, არა, არა ვარ გიფი!..“ „გიფი არა ვარ...“ „არა!.. არა!.. არა!..“ „არა ვარ, არა!..“ „გა-მი-შვით!..“ „გიფები თქვენა ხართ!.. თქვენა ხართ!.. თქვენა ხართ!..“ „გამიშვით გიფებო!..“ „არა ვაააარარარ!“ „არააააა!..“ — აპუვიებიან ასე, ვინც როგორც მოასწრებს, გაპუვირის, არ იშლის, თანაც რო აღარ ისვენებს ერთ ადგილას, აწყდება აქეთ-იქითა, უფრო პროფესორისაკენ მიიწევს, ანთუ მიიწევენ რაღა თქმა უნდა, ბევრნი რო არიან. იგერიებენ თანამშრომელნი, დაბტინ საწოლებზედა, საწოლებიდან საწოლებზედა, ავადმყოფები რაღა თქმა უნდა, მალაყს გადადიან, ხარზარებენ: ზოგი წივის და ზოგი ჰკითვის, ანთუ შეენაცვლებიან ერთმანეთისა, ანთუ ხმას შეუწყობენ ერთმანეთისა. პროფესორიც არ არის ნაკლებ დღეშია, თუმცა არა, საწოლებზე არ გადადის მალაყსა, მაინც თითქოს რო აღარც განიჩრევა იმათგანა, ეხვეწება, ემუდარება ცალკალკა-დაც და ერთადაც: „არა!.. არა!.. რა

ათქმელია?!. აღარ გაიმეორეთ, აღარა, აღარა!.. წახვალთ მალე, შინ წახვალთ ყველანი, მალე, მალე, ყველანი წახვალთ... ცოტა ტკივილები კიდევ გაწუხებთ: თავი გტკივთ, გული გტკივთ, გავგელოთ და წახვალთ. ბატონი აკადემიკოსი გაგიშვებთ ყველასა. ბატონი აკადემიკოსი თქვენეი კეთილმოსურნეა, ჩვენცა, ჩვენ ყველანი... გავიშვებთ, გავიშვებთ!..“ ბატონი აკადემიკოსი და ახლა ამას აიბრუნებენ ავადმყოფელები: „ბატონი აკადემიკოსი!.. ბატონი აკადემიკოსი!..“ „სად არის ბატონი აკადემიკოსი!..“ „მობრძანდეს ბატონი აკადემიკოსი!“ „გავიშვებს!.. გავიშვებს!.. გავიშვებს!..“ აქ ნიაც ჩაერგეა. იმისი ხმა ყველაზე მძაფრად გაისმის: „გავიშვით!.. გაააგვიიიიიიიიი!“ პროფესორიც არ იშლის თავისასა, ანთუ ცდილობს უკეთესია: „მოკე ბატონი აკადემიკოსი, მოკე და გავიშვებთ, ოღონდ დამშვიდდით, დამშვიდებული შეეგებნეთ, თორემ უარს იტყვის... უარს იტყვის... მშვიდდ!.. წყნარად!.. მშვიდად!.. მშვიდად!.. ვეტყვი, რო ბუხიც არ ავიფრენიათ, ოღონდ თქვენ დაწყნარდით, ოღონდა, ოღონდაცა!..“

პვადმყოფნი. მართლა?!. მოი?!.
თანამშრომელინი. მთავართლათაააააააა...
პვადმყოფნი. მართლა!.. პოოო!..
თანამშრომელინი. მართლა.. მართლა..
მართლა.. მართლა..

გავართბალდებანი ავადმყოფები თავთავიანთი კუთხეებისა თუ თავთავიანთი საწოლებისაკენ... თანაც თუ აწყნარებენ ერთიმეორესა: „სსსსსსსსსსსსსსსს... სსს... უუუუ... სსსსსსსსსსსსსსსს...“

პროფესორნი. ღვთის გულისთვის მეტი აღარ წამოვადეთ. გაფრთხილებთ. გამოგონეთ, შეიძლება უარესიც მოჰყვებს. ილაპარაკეთ, რაც გენებოთ. ამას ნუ... ნუ... ნუღარ იტყვი.

ნიბ. ვილაპარაკო...
პროფესორნი. რაც გენებოთ...
ნიბ. ვინ მანებებს?!. ვილაპარაკე და აქ ამომავოფინებს თავი.

პროფესორნი. მაშინ ნუღარც ნუღარაფერს იტყვით, ჭერჭერობით მაინცა. დაივიწყეთ, იქ დასტოვთ ის უკვლადფერი, რაც რო გაწუხებდათ. შიატოვთ. დაივიწყეთ. დამშვიდდით. დამშვიდდით. სიმშვიდეა მთლამო უკველიხა.

ნიბ. მაინც რისა?.. იქ უკვლადფა, უუფლადფობა, ძარცვაგლეჯაა, მტარვალობაა, სიცრუეა, სივერაგაა, ჭოჯობეთია, ჭოჯობეთი, სიმშვიდე ამას რას უშველის?!. უფრო წააქეზებს.

პროფესორნი. აღუფოთებაც რო საბედისწერა?!.
ნიბ. საბედისწერა. აი თუ ხად ამომავოფინა თავი.

პროფესორნი. ბედი გქონიათ. არსებობს ამაზე უარესიცა.

ნიბ. ნუ მაშინებთ ბატონო პროფესორო.
პროფესორნი. არ გაშინებთ. ამაზე უარესიც არის. მერწმუნეთ. ჩემი თვალთ მინახავს...
ნიბ. მაშ ქვეყანა ჩალითა უოფილა დახურული.
პროფესორნი. არც რო ჩალითა: თავახდილია

და... უკაცრადი პასუხია ეშპეები შიგ აფურთხებენ.

ნიბ. რა ქმნილან ღმერთები?!.
პროფესორნი. ვინ უწყის!..
ნიბ. ვინ უწყის და უღმობელოხას ფარსევლობა გადაფოფრება. კეთილშობილება მდაბიურის ფეხქვეშ ამოდებული. სიცრუე პარპაშებს და სიმართლეს თვალი ვეღარ აუხელია. ვერაკი მძლავრობს და სიყვით ღაფავს ხულსა.
პროფესორნი. გცოდნია...
ნიბ. უბედურებაც სწორად ეს არის. თურმე არაფერიც არ უნდა გცოდნოდა. უნდა გგონებოდა: რო ბედნიერი ვარ, რო ბედნიერება სუფევს ამ ქვეყნად, უნდა გგონებოდა, უნდა მეწერა მხოლოდ ეს უნდა მეწერა, მხოლოდ ესა: რასაც რო რაიკოი დაადგენდა, ის უნდა გადამეღო უშეცდომოდა და ის უწყაა მიმეტანა გაწუთონ დასაბეჭდადა. თურმე, თურმე. და ჯანა დაფარულიყო ეს ჩემგანა, — რა ჭათქმელია: ასე მიხსნიდა რედაქტორი, ასე მაჩვენებდა, ასეც მათრობილებდა. თუ არ გავიგონებდი, დამებრალდებინა ჩემი თავისთვისა თუ რაც მომწვეოდა. მაფრთხილებდა. მაფრთხილებდა. არ გავუგონე. არც მიზეზდავდა. მაშინ რესპუბლიკურ გაზეთებს მივმართე. არც იქ დამიბეჭდეს, ცენტრალურს მივმართე — იქაც ისევ... ციკა შევძარი: აქაურ, იქაური, შევძარი, შევძარი, შევძონა, რო შევძარიმეთქი. შევძონა, რო იმათ არ იცოდნენ, შევძონა, რო მართლა შეიძვრის მეთქი. შა, შა, შა... უკვლად გაცხადებანი რაიკოში მოიყარა თავი... რაიკოში... მერე ის მომიხდა. და აი!.. პო ვაფრთხილებდიო, მომამოდა გაწუთის რედაქტორი. ეს იყო თანაგრძობობაცა. ვაშობარჩლებაცა მისი ჩემდამი, მეტი არაფერიც რო არც იმას შეეძლო; თუმცა რო, რასაც რო ვერდი, იმან ჩემზე უკეთესად იცოდა: რაიონი დალუპვის პირას მისულიყო. ცხვარი, ჩვენი მარჩენალი ცხვარი ერთულებამდის დასულიყო. ბოლო რაიკოშის ცნობების მიხედვით, თითქოს ჩვენი ფარები აღარ ეტოვდა უოლარშია. ჩემზე უკეთესად იცოდა უკვლამ იცოდა. უკვლად იცოდნენ: თბილისმაც იცოდა, მოსკოვმაც იცოდა. ოღონდ უკვლად მთრმე სიცრუე ენებათ. ტრახახი ერჩინათ სინამდვილის გამუდვენებასა. მხოლოდ მე ერთმა არ ვიცოდი, რო უნდა მეტრახახა მეცა, ანთუ დავდუმებულებიყავი მაინც. უსინდისო ტრახახს თუ არ ვიკადრებდი. დავდუმებულებიყავი მაინცა. მე ერთმა არ ვიცოდი, მე ერთმა. არ ვიცოდი და არც მცოდნიება, არც მეცოდნიება და ვერ დავდუმებდი; დუმილიც რო სიცრუეა, დუმილიც რო თანაზიარობაა ბოროტებასთანა.

პროფესორნი. რა ლოგიურია თქვენი მსჯელობა!..

ნიბ. მაშ როგორი უნდა იყოს... ბატონო პროფესორო. ნუთუ თქვენ მაინცა ფიქრობთ რო მე გი...
პროფესორნი. სსსსსსსსსსსს...

თანამშრომელინი. სსსსსსსსსსსს...

პვადმყოფნი. ნუთუ თქვენ მაინცა ფიქრობთ, რო ჩვენ...
პროფესორნი. სსსსსსსსსსსს...

პაპადემიკოსნი ეს ჰო იმათზეა დამოკიდებული. ვნახათ. მოვიცადეთ. ნუ ავჩქარდებით მოჩქარეს მოუგვიანდესო.

თანამშრომელნი. ჩვენც ნურც ავჩქარდებით და ნურც დავიკვიანებთ.

პაპადემიკოსნი. უკვიანურია. ამასობაში, ამასობაში უნდა წავაქვოთ ეს დიდებული წამოწყებაი.

თანამშრომელნი. სხვა დროსაცა გვეყოლია კარგი გუნდები.

პაპადემიკოსნი. კარგი. კარგი და დიდებული. მაგრამ ტრადიცია გაწყდა და აი აქვეურ ხელახლადა. — ეს წავაქვოთ.

თანამშრომელნი. წავაქვოთ... წავაქვოთ!

პაპადემიკოსნი. თანაც არ დაგვიწყდეთ: დაიწყო ახალი შემობრუნება. ახალი მკვეთრი მოსახვევი, ახალი აღმავლობა და სწორედ ამ სიახლის პირშოა გუნდი, რომელმაც ჩვენ ასე გაგვახარა.

თანამშრომელნი. ახალი შემობრუნება... ახალი მკვეთრი მოსახვევი... ახალი აღმავლობა...

პაპადემიკოსნი. ახალი მახშტაბები, ახალი ჰორიზონტები, ახალი წინსვლა... სოციალიზმის ფარგლებში, არ დაგვიწყდეთ.

თანამშრომელნი. ახალი... ახალი... ახალი... ფარგლებში...

პაპადემიკოსნი. და სწორედ ამიტომ და სწორედ იმიტომ, იმიტომ და ამიტომ, წინადადება შემომაქვს: პრემია მიეცეს ამ დიდებული გუნდის ხელმძღვანელსა, ტაში არ გინდა, წინადადება განვიხილოთ დემოკრატიულ ვითარებაში ტაში მოვსაოთ, ტაში წყალს წაუღია.

თანამშრომელნი. ტაში მოვსაოთ!... ტაში წყალს წაუღია!

თანამშრომელი. შესწორება!..

პაპადემიკოსნი. ბრძანე!..

ინივი თანამშრომელი. პრემია მიეცეს დამხმაროებსაც, მთელი სიმძიმე მათს ზურგზე გადადის.

თანამშრომელი. მიეცეს... მიეცეს!..

პაპადემიკოსნი. პრემია მიეცეს თანამშრომელსაც. თანაგრძობის გარეშე წარმატება არ ექნება არავითარ წამოწყებასა.

თანამშრომელი. მიეცეს... მიეცეს!..

პაპადემიკოსნი. პრემია მიეცეს ყველა თანამშრომელსა. არც არავის გამოტოვება არ შეიძლება. გამოტოვება თუ განხვავება დასლის ერთი მუშტავით შეტრულ კომუნისტებსა.

თანამშრომელი. დასლის!.. მიეცეს!..

პაპადემიკოსნი. ამდენი პრემია რო აღარა გვაქვს?!

თანამშრომელი. გადაწაწილდეს, გათანაბრდეს, ყველას მიეწოდოს. ყველას, ყველას, ყველას!..

პაპადემიკოსნი. ხმა ღვთისა და ხმა ერისა: ყველას, ყველას, ყველას!.. ყველას გაუყავით. ყველას თანაბრად, უკმაყოფილო არავინ დარჩეს.

ბულალტარი. თითო მანეთიც აღარ შეგვივდებოთ.

პაპადემიკოსნი. სამაგიეროდ ყველა კმაყოფილი იქნება.

თანამშრომელი. მართალი ბრძანებდა ბრძნული გადაწყვეტილებათა. — ყველას თანაბრად!..

პაპადემიკოსნი. დაურიგეთ!..

ბულალტარი. ხურდად რო არა გვაქვს?.. ბანქო წასვლა მოგვიხდება გადასახურდავებლად.

პაპადემიკოსნი. მიზრძანდით. მაგრამ სჯობდა, რომ შუადა ყოფილიყავით. გარდაქმნა ბულალტარიანაც ენება. თქვენ ისევ ძველი მეთოდებით მუშაობთ.

ბულალტარი. თქვენ ბრძანებდით, რომ...

პაპადემიკოსნი. მე არაფერს არა ვბრძანებდი, ბრძანებს ხალხი და შეასრულეთ ბრძანება ხალხისა. დაბა!.. ხალხი!.. ხალხი!.. ხალხი!.. დემოკრატია!

მართი თანამშრომელი. წინადადება მაქვს...

პაპადემიკოსნი. ბრძანეთ, ბრძანეთ!.. თქვით!.. წინ წამოდეთო!

მართი თანამშრომელი. გადახურდავება, რომ საქრო არ იყოს, დავდოთ ჩვენ ჩვენი წილი, კაცი გავგზავნოთ მოსკოვს და ყავა ჩამოვატანინოთ.

პაპადემიკოსნი. ყავა!..

თანამშრომელი. ყავა!.. ყავა!..

პაპადემიკოსნი. დიდებულია!.. დავდოთ...

პაპადემიკოსნი. დიდებულია!.. დავდოთ...

პაპადემიკოსნი. დიდებულია!.. დავდოთ...

პაპადემიკოსნი. დიდებულია!.. დავდოთ...

პაპადემიკოსნი. დიდებულია!.. დავდოთ...

პაპადემიკოსნი. დიდებულია!.. დავდოთ...

პაპადემიკოსნი. დიდებულია!.. დავდოთ...

პაპადემიკოსნი. დიდებულია!.. დავდოთ...

პაპადემიკოსნი. დიდებულია!.. დავდოთ...

პაპადემიკოსნი. დიდებულია!.. დავდოთ...

პაპადემიკოსნი. დიდებულია!.. დავდოთ...

პაპადემიკოსნი. დიდებულია!.. დავდოთ...

პაპადემიკოსნი. დიდებულია!.. დავდოთ...

პაპადემიკოსნი. დიდებულია!.. დავდოთ...

პაპადემიკოსნი. დიდებულია!.. დავდოთ...

პაპადემიკოსნი. დიდებულია!.. დავდოთ...

პაპადემიკოსნი. დიდებულია!.. დავდოთ...

ცილეთ უველანი. დაახ, დაახ, მიბრძანდით, მიბრძანდით, ნურაფრის დარდი ნუ გეკნებათ; დრომდრო იცის, დროს მიენდეთ, დაუცადეთ დროსა აპუევით დროსა, დააპუევით დროსა, აპუევით დააპუევით, აპუევით, დააპუევით; უველაფერი რიგზე იქნება.

თანამშრომლები მიაცილებენ ავადმყოფებსა რალა თქმა უნდა. ზოგი იოლადაც ემორჩილება. ზოგი ურჩობს თითქოსაო, იღონდ ისე თავაზობდებით აღარა, როგორც რო შემოიჭრნენ, ლოზუნგებსაც ართმევენ. ზოგი აბარებს თავისთავდა. ნია მოუწოდებს, ნუ დაიშლებითო, ბოლომდის იბრძოლეთ, ბოლომდის დაიკავით თქვენი მოთხოვნებიდანო, მაგრამ აღარავინ აღარას უყვრის ნიასა. პირებით: „გაუმარჯოს ბატონ ავადმყოფსა!...-ო“ გაიძახიან: ყავა, ყავასაც პო გაიძახიან რალა თქმა უნდა. ჩაიღვე ძახილი. ჩაიღვე. მორილებენ ავადმყოფებსა, ბრუნდებიან თანამშრომლები, დალიონი, განცდაგადატანილი, აღტაცებულნი:

თანამშრომელნი. ბრწყინვალე იუავით ბატონო ავადმყოფო, როგორც ყოველთვისა. ისიც შეიძლება ითქვას, რომ დღეს თქვენს თავსაც აჭობეთ, მოგახიბლა თქვენმა მკურნალებმა. მა, განთქმულ ორატორთაგან, თვით ხერძენ თუ რომაელ ორატორთაგან, იშვიათი თუ იქნებოდა ასეთი, დავით აღმაშენებლის სიტყვა იქნებოდა აღმათ ასეთი, უამრავი მტერი რო დასცა მცირე ლაშქრითა, ბრწყინვალე იუავითო.. ბრწყინვალე იუავითო.. ბრწყინვალე იუავითო..

ბაბაქიძისნი. თქვენთან ერთად კალბატონებსა და ბატონებო, თქვენი იმედოა, თანადგომითა თქვენითა... ასეთივე გადაგვიტანია..

თანამშრომელნი. გადაგვიტანია, გადაგვიტანია..

ბაბაქიძისნი. მაგრამ ახლა მთავარი სხვა არის.

თანამშრომელნი. ცხოვრება მოულონდობებით არის აღსავსე.

ბაბაქიძისნი. მეს ჰგავს მოგახსენებთ. თქვენც მიაქციეთ ყურადღება. არა. — თქვენ სტალინი ვინდართო..

თანამშრომელნი. აბა.. ეს რა თქვა?!. ეს რასა ჰგავს, როგორ იქნება?!

ბაბაქიძისნი. იქნება თუ არა, ეგ სხვა ამბავია, ბოლო რასაც რომ მოგახსენებთ. ის სულ სხვა არის. ეს გადაკეთათა, გადაკეთათ.. აი მე თუ რას მოგახსენებთ. აი რა აღმოჩენის წინაშე ვდგევართ. ის ვინა თქვა: პარალელური ხაზები არასოდეს არ გადაკვეთავენ ერთმეორესაო? ვინა?.. ეკვლიდეთა თუ პითაგორასა; ყოველ შემთხვევაში ლამარკი რო ამას არ იტყოდა ცხადზე ცხადია, ისიც ცხადია ამასთან ერთად, დღეს რო ეს აზრი დაცა, დამბო, დახამარდა სამუდამოდა, რამდენი საუკუნეა ამ სიკრუსი ტყვეობაში ვიუავით და აი მორჩა, ჩვენს ინსტიტუტში მოედო ბოლო. მოედო. მოედო. მოედო..

თანამშრომელნი. მოედო?..
ბაბაქიძისნი. მოედო, მოედო!.. აბა დააკ-

ვირდით: გიგუცის გველუშაი და ნიას მერცხლაი პარალელურად მიემართებოდნენ. როგორც განსხვავრეთ. მკურნალობას ერთნაირს შევსრუდეთ და შედეგაც ერთნაირს ველოდით ცხადსა. მაგრამ ახლა მკურნალები ხაზებზე გადაკვეთა ერთმანეთი, — ის იყო ვაგუცამ განგვიცხადა. სტალინი მოდისო. და ნაუ დაგვეშუქა, თქვენ სტალინი ვინდართო, — პარალელურმა ხაზებმა გადაკვეთა ერთმანეთი. გადაკვეთა..

თანამშრომელნი. გადაკვეთა!.. გადაკვეთა!

ბაბაქიძისნი. გადაკვეთა!.. მაგრამ ამაზე თავი იტყობს მათემატიკისებმა. ჩვენ რა ვიღონოთ. რა ვუშველოთ ახლა ამ ორ ადამიანსა: რა ახალი მეთოდები შევიშუშავოთ. რა ახალი პრეპარატები გამოვიგონოთ?.. რა დროს ეს იყო, ერთი უკვე მოჩინილი გავუვდა!..

თანამშრომელნი. რაც უნდა იყოს მათემატიკისებთან ერთობლივი თანამშრომლობა გემართებს.

ბაბაქიძისნი. ეს თავისთავად. თორბის სფეროში. ადამიანი მაინც ჩვენი სფეროა. ჩვენი სფეროა და მთავარიც ეს გახლავთ: ადამიანი ადამიანი. ადამიანი, ჩვენ ადამიანები უნდა ვიბნათ.

თანამშრომელნი. ადამიანები!.. ადამიანები!.. ადამიანები!..

ეთანხმებიან თანამშრომელნი, თეორხალათიანები რალა თქმა უნდა, თეორხალათიანები და თეორხალათიანები: ასე ამგვარად რომ ლამის რომ არც გამოირჩევიან ერთიმეორისაგან; ხარისხებით განსხვავდებიან, წოდებებით ვანირჩევიან, თანამედრობებითაცა, ანთუ — თანამედრობებით უფრო რალა თქმა უნდა. ეს ისედაც უნდა შესტყობოდეთ იმ საერთო თუ ერთობლივი ამოძახილებითაცა და გამორჩევიანაც უნდა გამორჩეულიყვნენ, ანთუ უნდა გამოირჩნენ თანდათანობითა; პროფესორი პო გამოირჩა, ბულღატერიცა ასე თუ ისე, გამოირჩევიან სხვებიცა, მოვლენები გამოარჩევს რალა თქმა უნდა. მოვლენები: რაც რომ დაიწყება რომ უნდა განვითარდეს, როგორც რომ დაიწყეთ. ისედაც რომ უნდა განვითარდეს: თავისი ლოგიკითა, ყოველად ალოგიკურიც რომ იყოს დასაწყისი, ამბავიც რომ ალოგიკური იყოს თუნდაც რომ თავიდან ბოლომდეცა, განვითარების ლოგიკა მაინც თავისი ექნება; რაც უნდა იყოს აქ ამბავი მაინც ასე წარჩინათ: პარტიკულარს მივიანმა აუწყა ავადმყოფსა, —

მდივანი. დედა თხოულობს...

ბაბაქიძისნი. ვისი დედა?..

მდივანი. ნიას დედა..

ბაბაქიძისნი. რასა თხოულობს?..

მდივანი. შეხვედრასა..

ბაბაქიძისნი. ჩემთანა?..

მდივანი. თავის შვილთანა.

ბაბაქიძისნი. შეხვდეს, შეხვდეს, ეგება კეთილად იმკმედოს.

მდივანი. მაგრამ გვაფრთხილებენ...

პაპადემიკოსნი. გუფრობილებენ?! ვინ? რას?..

მდივანი. არ დაუშვით არავითარი შეხვედრები.

პაპადემიკოსნი. თქვენ ეს ჩემს მეორე კითხვას უპასუხეთ. მე ჩერ სხვა რამ გკითხეთ.

მდივანი. ამას ჩვეულებრივ არა კითხულობენ.

პაპადემიკოსნი. გასაგებია. არა კითხულობენ, ნუ კითხულობენ. არ მაკითხებენ. ნუ მაკითხებენ. ნურცა მოხოვენ და ნურცა პასუხს ელიან.

მდივანი. ელიან...
პაპადემიკოსნი. ვინ ელის?..
მდივანი. დედა ელის.

პაპადემიკოსნი. რას ელის?..
მდივანი. შვილთან შეხვედრასა.

პაპადემიკოსნი. შეხვედრათ.

მდივანი. არ შეიძლება.
პაპადემიკოსნი. რატომ?!

მდივანი. ასეა!..
პაპადემიკოსნი. ასეა და ასე იყოს. მე რაღა შუაში ვარ?!

მდივანი. რასა ბრძანებთ ბატონო აკადემიკოსო. ამას ვინ გადასწყვეტს უთქვენოდა?! ეს თქვენ უნდა ბრძანოთ, რომ ავადმყოფობის ასეთი გათულებების დროს უკველგვარი შეხვედრა რაიმე ხაშიშროების წინაშე დაგვაუენებს.

პაპადემიკოსნი. ხაშიშროებისა?.. რა ხაშიშროებისა?! მაინცდამაინც რაღაც განსაკუთრებულ ხაშიშროებას მე აქ ვერა ვხედავ.

მდივანი. უნდა დაინახოთ.

პაპადემიკოსნი. რასა ბრძანებთ?! ვერა ვხედავ. ეს იჩება ნიშნავს, რომ ვერა ვხედავ. თვალები ჩემია და სხვისი არავისი. მე ვერა ვხედავ და ვერა ვინ მხსნავს თუ რასა ვხედავ და რას ვერა ვხედავ, რას დავინახავ და რას ვერ დავინახავ. თქვენ ჩერ ახალგაზრდა ბრძანდებით ჩემს კეთილ მთავარს. მე უკვე ბევრ ვიცხოვრე და...

მდივანი. და ხაშიშრო გამოცდილებასაც ბევრს შეიძენდით.

პაპადემიკოსნი. რა გამოცდილებასა?! რასა. რასა გულისხმობთ მოწყალეო ხელმწიფევი?!

მდივანი. არაფერსაც არა ვგულისხმობ. მოგახსენებთ იმას, რაც რომ გამოშვებთ. ამტკრან დაუშვებლად მიანიხიათ მისი უკველგვარი კონტაქტები გარესმყაროსთან და ეს თქვენ უნდა გადასწყვიტოთ. მე მხოლოდ გაუწყებთ, არც არას ვგულისხმობ, არც არას გირჩევთ.

პაპადემიკოსნი. შორს წახვალთ უმარწილო. შორსა და შორსა, მალდა და მალდა, შორსა და შორსა... დიდებულია. არა?!

მდივანი. რა მოგახსენოთ...

პაპადემიკოსნი. მაშინ მე მოგახსენებთ: ალბათი უნდა იყოს მართალი; წავა თუ მოვა. აფრინდება თუ დაფრინდება, მართალი უნდა იყოს. მხოლოდ მართალი. ანე არ არის?!

მდივანი. ცხადია. ისე ალბათ ვერავე ფიქრობენ, თქვენი დასკვნა რომ ნებაზეთ.

პაპადემიკოსნი. პა. პა. პა... ჰხედავთ!.. ჰხედავთ!.. ხოლო ამ საყოფად ხალხს მკლავი, მკლავ სულელები ხხედან. პა. პა. პა...
მდივანი. ბატონო აკადემიკოსო.

პაპადემიკოსნი. გისმენო...

მდივანი. ჩვენ პო ახლა განსაკუთრებულ სიტუაციის წინაშე აღმოვჩნდით: პარალელურმა ხაზებმა გადაკვეთა ერთიმეორე?..

პაპადემიკოსნი. დაბ. დაბ. გადაკვეთა. ხაუკუნებია ასე სჭირდავთ: არ გადაკვეთსო და აი გადაკვეთა. ეკვილიდ გაბტუუნდა. თუმცა შესაძლოა, რომ პოთაგორა გაბტუუნებულოს. მაგრამ რაც უნდა იყოს ლამარკი მაინც არ გაბტუუნდებოდა.

მდივანი. კუშმარტება ბრძანებთ.
პაპადემიკოსნი. გა-დაა-კვე-თა!..

მდივანი. და ახლა ალბათ განსაკუთრებული რეჟიმი დასჭირდება ავადმყოფსა?..

პაპადემიკოსნი. უსათუოდა!.. აქ ალტერნატივები დაუშვებელია. თქვენ რა გაქვებთ?..

მდივანი. არაფერი.
პაპადემიკოსნი. აბა რას ნიშნავს: „ალბათ...“

რად ამბობთ: „ალბათ...“ როცა ალტერნატივა არ არსებობს?!

მდივანი. გასაგებია: ალტერნატივა არ არსებობს.

პაპადემიკოსნი. თქვენი ცხოვრება ჩერ კიდევ წინ არის. კიდევ ბევრ რამეს გივებთ. წარმატებას გისურვებთ!..

მდივანი. გმადლობთ ბატონო...
დგება მდივანი, ალბათ რომ ჩამოვდებოდა ამხნის განმავლობაში. დგება. გამოალებს კარსა.

ხმაური მოაწყდება კარსა: ბრახუნი, მტკრევა, კივილი, მუქარა... ეს ქალთა პალკტიდია. ბარკადები ალუმინით ქალებსა. კიდევაც მოათრევენ. რასო მოჰხვდებათ ხელში. ამორავენ ერთიმეორეზედა. ლობუნებები გამოუღენით: „ძირს ბიუროკრატიული აპარატი!.. „მოთელი ძალაუფლება საბჭოებს!“ „გაუმარჯოს პროფესორს!“ „მოგვეციო წმინდალი!“ „შეგვიხედრეთ მშობლებთან!“ „გზა დედას!“ „ძირს პარტიურს მდივანი!“ პროფესორი მომდგარა რამდენიმე თანამშრომელითა, ემუდარება პროფესორი. —

პროფესორნი. გუოფათო, გუოფათო... ისევ მი-ალაგეთ უველაფერი თავთავის ადგილასა, შილა-გეთ. აბა ვინ უფრო სწრაფად ალაგებს, აბა ვინ უფრო მალე გაიხსენებს თუ ხად რა ელაგა, აბა, აბა!.. გუოფათო კარგებო, გუოფათო ძვირფასებო, იცილებეთ და გუოფათო. აბა ალაგეთ, აბა მი-აწყეთ, ჩქარა, ჩქარა, აბა ვინ აჩობებს!.. გამოგონეთ. გამოგონეთ, ეწყინება ბატონ აკადემიკოსსა. ნუ, ნუ ნუ ვაწყინებთ ბატონ აკადემიკოსსა!..

ნიბ. ეწყინოს, ჩვენც ის გვინდა, რომ ეწყინოს, იმასაც ეწყინოს რაიმე ამქვეუნადა. ჩვენ პო მხოლოდ გვეყინს. ჩვენი ცხოვრება პო მხოლოდ წყენაა!..

პროფესორნი. თქვენ ნუ, ნუ ჩაერვიეთ. ჩვენ მოვრავდებით. ჩვენ ვიცით თუ როგორ უნდა მოვიტყუოთ. აკრიფეთ ლოზუნგები, აიღეთ, წაი-

დეთ. წაიდეთ. მიაფარეთ ჭერ ეგ ლოწუნებები. სულაც დაპხიეთ, დაამტკრიეთ და გადაუარეთ, რა მოხდება, რა აზრი აქვს?!.. არაფერი!.. არაფერი!..

წინა. არ დაუჭეროთ...

პროფესორი. ნუ ჩაერვი-მეთქი. გამოგონებს აურზაური მხოლოდ თქვენ გავნებთ. განსჯადეკით, ჩამომეცალეთ... მხოლოდ თქვენ გავნებთ... ესენი არაფერს არ დაქარავევენ.

წინა. რაღა უნდა დაქარაგონი?

პროფესორი. მეც მაგან მოგახსენებთ. წაიდეთ, წაიდეთ, ნუ იქნებით თქვენი თავის მტერი.

წინა. ამათ ვუღალატე?!

პროფესორი. აქ ლალატს რა უნდა?!.. რა გემართებათ?! მოვლენ... კიდევაც მოდიან, მგონი.

წინა. მოვლენ და დავხვდები.

პროფესორი. და თქვენ ეს გმირობა გგონიათ?! მაშ ის ვიღამა თქვა: სადაც არა სჭობს, გაყლა სჭობო?!.

წინა. რაღა დროს გაყლა, ქვეყანა იღუპება?!

პროფესორი. ეს ქვეყანა არ არის. აქ ქვეყნის გარეშე ვართ. აქ მხოლოდ სიმშვიდე გვინდა. ახა უჩაღადა, უჩაღადა, უჩაღადა, აკრიფეთ, მიალაგეთ, მიაწყ-მოაწყეთ!..

ემორჩილება ზოგი პროფესორსა, ზოგი რო არა: ძიძგილიცაა, წინააღმდეგობაცა, ოღონდ ისეთი მძაფრი აღარა, თავიდანვე როგორც დი-ნიყო, შეიძლება რო მართლაც დაწყხარდნენ ნელნელობითა.

პავლემოფენი. კამფეტები რომ აღარ მოგიტანიათ...

პროფესორი. აღარ იშოვება და...

პავლემოფენი. თუ გამოჩნდება, მო მოიტანეთ?..

პროფესორი. აუცილებლადაა..

პავლემოფენი. „დათუნეებსა“?..

პროფესორი. მაშა, მაშა!..

პავლემოფენი. „ციყვებსაცა“?..

პროფესორი. მაშ არა და!..

მართი პავლემოფენი. ბალიშა კანფეტებსა?..

პროფესორი. ეგ დიდხანია აღარც დამინახია.

იზივე პავლემოფენი. ალბათ პავიდლოს ვეღარა სდებენ შიგა, როგორა სდებდნენ მაშინა. მა?!

პროფესორი. მეც ეგ არ მიყვირდა... ვერა და ვერ გავიგე...

წინა. ერთობით ბატონო პროფესორო, ბატონი აკადემიკოსისა არ იყოს, ერთობით, ატყუებთ. ერთხელაც იქნება მიგვიხედებიან...

პროფესორი. ჩვენ არავის არ ვატყუებთ. ჩვენ მხოლოდ ვანუგეშებთ, ვპირდებით, და მიწანი ამისა ამითი დამშვიდება. მიწანი კეთილია, დაპირება, თუ გნებავთ, სამკურნალო საშუალებადაც ითქმის ამ შემთხვევაშია.

წინა. გართავთ ამ საშუალებას მიმართავენ. განსხვავება აღარა უყოფილა.

პროფესორი. ჩვენ მხოლოდ ავადმყოფები გვაბარია.

წინა. იმათ ჩანსალები, ბოლო მეთოდები ერთი

გაქვთ. ანთუ იმათ ტყუილიადა მქვიანთ ჩანსალები, ისინიც ასევე დაავადებულან, და აქ რა ადგილი აღარა გყოფნით. ისინი იმითომ უფრო ტყუილიადა ვართო.

პროფესორი. არ გარგებთ-მეთქი ასეთი ლაპარაკი. მოდიან, ხატონ აკადემიკოსს ნულარ წაეჩხიბრები თვალმშობია. მოდიანს.. აკრიფეთ!.. აალაგეთ!.. ჩქარა!.. ჩქარა!.. ჩქარა!..

არცა ჩქარობენ და მაინცდამაინც დიდადაც არა ცდილობენ არაფერსა. მერე სულაც აირღაირებენ, რო მართლაც შემოვა ბატონი აკადემიკოსი თავისი ამალითა. ჭარც შემოძის, ჭარი, ჭარი, შეიარაღებული ჭარი, ჩადგება თანამშრომელთა და ბარიკადებს შუა. ავადმყოფები ბარიკადებს ამოეფარებინან. უფრო თამაში ადვილან ბარიკადებზედა. ნია წინ წამოდგება. ორნი ამოსდგომიან. დროშა უჭირავთ. თეთრი დროშა წითელი ჭკრივთა.

პავლემოფენი. ეს რა მომხდარა?! მიყვირს და გამკვირვებია, ასეთი აღარაფერი მინახავს ჩემს ცხოვრებაშია; აი დანწყევლოს ღმერთმა, აი დალახვროს წმიდა გიორგამა, ვიღამაც ეს მოგონა. მა, მა, რა მომხდარა-მეთქი. რა მომხდარა-მეთქი?..

წინა. ჩვენ მოვითხოვეთ...

პავლემოფენი. აკი შევთანხმდით?!

თანამშრომელი. შევთანხმდით!.. შევთანხმდით!..

პავლემოფენი. შევთანხმდით და ჩვენ უკვე გავგზავნეთ კაცი მოსკოვსა, მო, გავგზავნეთ?.. თანამშრომელი. გავგზავნეთ!.. გავგზავნეთ!..

პავლემოფენი. გავგზავნეთ და კიდევაც ჩამოგვიტანს... უა-ვა-სა... ჩა-მო-გვი-ტანს!..

თანამშრომელი. ჩამოგვიტანს!.. ჩამოგვიტანს!..

პავლემოფენი. (ალბათ რო ამოცვივიან ბარიკადებზედა), ვაშააააააა!..

პავლემოფენი. დიანაც ასე: ვაშააააააა!.. ასე უნდა, ასე არ იყო?!

თანამშრომელი. ასე იყო რაღა თქმა უნდა, სულ ასე იყო

პავლემოფენი. ვაშაააა!.. აკრიფეთ ახლა და მიალაგეთ უველაფერი. აკრიფეთ, აკრიფეთ, რაღას უცდით, აკრიფეთ-მეთქი. მიალაგეთ, მიალაგეთ!..

პავლემოფენი. უააა?!

პავლემოფენი. აკი გითხარით, კაცი გავგზავნეთ-მეთქი!..

წინა. მეფე ერეკლემაც გამგზავნა კაცი, გარსევეს კავკავშირ გამგზავნა და რაც რო იმან ჩამოიტანა, ის თქვენი კაცის მეთს არაფერს არ ჩამოიტანს იქიდანა.

პავლემოფენი. ეს ვინ არის?!. ამას ვის გადავიკიდეთ?!.. ეს სულ სხვანაირადა კიკუქიებს.

პროფესორი. მართალსა ბრძანებთ.

პავლემოფენი. გმადლობთ, გმადლობთ, რო დამიდახტურეთ, მაგრამ რატომ არის აქ ეს აურზაური?!

პროფესორი. მე რაც შემიძლიან...

საადამიკოსნი აგრა ხანს „მალა პროფესორი...“
ფესორი...“ ადი მალა და მოგვახხნენ თუ
რა შეგიძლიანო... მალა პროფესორია...“ ჰა. ჰა.
ჰა...

თანამშრომელნი „მალა პროფესორი!...“
„მალა პროფესორია...“ ჰა. ჰა. ჰა...

პროფესორნი მე ვუწოდო...

საადამიკოსნი კეთილი გვჯერა. მაგრამ ინე-
ბეთ და მოგვახხნენთ. რატომ მიუყვანეთ ხალხი
აქამდისა? ზევ ისეთი სიამტებლობით დავ-
ცილდით ერთმანეთსა, უკავზე რო ვსაუბრობ-
დით...

ნიბ. რა დროს უკავა, წყალიც რო არა გვაქვს
და კიქაც რო არა გვაქვს, წყალიც რო იოს...

საადამიკოსნი. აი რა შეგიძლიანო თურმე:
წყალიც არა აქვთ, რო კიქა... არა! კიქაც არა
აქვთ, რო წყალი დალიონ. ახლა გავიგე, გავი-
გე, გასაგებია უველაფერი. ეგვე თქვენი „მალ-
ლა...“ „მალა...“ „მალა...“ იხაზეთ მალა და
პირი დააღეთ დაბლა...

ნიბ. თქვენი ბრალია უველაფერი.

საადამიკოსნი. ჩემი?! ჰა?! ჩემი... ჩემი...
როგორ ჩემი?!

ნიბ. თქვენი.. ბიუროკრატებისა, კარიერის-
ტებისა, რეტროგრადებისა, ობსკურანტებისა, სი-
ნათლისა ვინაც გეშინიანთ, სიბნელის მონებად
ვინც კცეულხართ. თქვენი, თქვენი, თქვენი!

საადამიკოსნი. ეს აღარ შეგონა... რას არ
მოვწერებია, რა არ გამოვიცნია, რას არ ვე-
ლოდი. ამას აღარა!.. რა მესმის, რა მესმის, რა
მესმის, უური თუ მატულებს...

ნიბ. არ გატუებთ. უური არ გატუებთ. უე-
კუობამ არ გაცდუნოთ! გაიხხენით კარი, მოგ-
კნეთ თავისუფლება ბოლოსდაბოლოსა. — თა-
ვისუფლება!.. თავისუფლება!.. გავიშვით, ვინც
აქ დახახქლად შემოგამწყვედევიათ; ვინც თუ
გგონიათ რო უმკურნალებთ, უმკურნალებთ თუ
შეგიძლიანო და გაუშვით ისინიცა; უმკურნალებთ.
უმკურნალებთ და ნუ თვალთმაქცობთ. ნუ ატუე-
ბთ ხალხს, სიცრუეში ნუ გაგიხვევიათ მთლად
ეს კვეყანა. შეიბრალეთ ადამიანი. შეიბრალეთ
თავი თქვენი აგრეთვე. რადგან თუ დუიარგეთ
სიბრალული ადამიანსა, აღარც ის შეგიბრალდებთ.
და გეშინოდეთ განკითხვის დღისა, გეშინოდეთი-
ღმერთი აღარ იქნება მჭარველი თქვენი, ხოლო
პატრონი თქვენი, განმგებელი თქვენი, მოციქუ-
ლი ქოჩხებისა, ხატანა, დამკცველი კვეყნი-
ერებისა, ცეცხლს მოკვებთ, გემენიას მოგემთ
სამარადისო ხაწამებლად. ჭერ კიდევ შეგიძლი-
ანთ აირჩიეთ გზაი კეთილი, ჭერ კიდევ შეგიძლი-
ანთ, მალე, გვიან იქნება, გვიან იქნება... აირ-
ჩიეთ გზაი სიკეთისა, აირჩიეთ გზაი ღმერთისა,
იხხენით თავი თქვენი, თქვენი, თავი თქვენი.
ხოლო ხალხი ისედაც იხსნის თავსა თქვენგანა:
დამღგარა უამი თავისუფლებისა..

საადამიკოსნი. კიკიკებს, კიკიკებს, ვითომ
მართლაც რო გაწაფხუვლდეთ.

საადამიკოსნი. აჩიეთ გზა სიკეთისა!.. იწა-
მეთ ღმერთი, ვიდრე დრო არის. იწამეთ ღმერ-
თი!

საადამიკოსნი. ესენიც რო ავტოკიკილენი.
თანამშრომელნი. ბევრს უთმობთ. და უვე-
ლაფერი ამისი ბრალია ბატონო ავადმეცნიერ-
თქვენი ლმობიერების ბრალია უველაფერულმშ-
ბიერებამ მივიყვანათ აქამდისა. ლმობიერებამ
სახიკეთო პირი არ უჩანს.

საადამიკოსნი. ძალიანაც უჩანს!.. განა არ
არგო გიგუცისა?!.. და რამდენსა?! რამდენსა?!..

თანამშრომელნი. აუარებელსა, მაგრამ აი...

საადამიკოსნი. ლმობიერებაც წამალია.

თანამშრომელნი. სისახტიკეა უებარი წამა-
ლი.

საადამიკოსნი. წამალი წამალია... მაგრამ მე
წინააღმდეგი ვარ სისახტიკისა. შეიძლება იყვე
სახტიკი, ოღონდ მომზრე არ უნდა იყვე სისახ-
ტიკისა. აი სიიღუმლოება მართვისა. „მალა
პროფესორია...“ „მალა პროფესორია...“ ამით
იკიკიკონ, მალე შემოდგომა მოგვიკაუნებს და
ფრრრრრრრ... გაფრინდებიან, ფრრრ... ფრ...
ფრრრრრრრ... მერე ვნახოთ, როგორღა იკიკიკე-
ბენ.

ნიბ. როგორც რო ახლა.

საადამიკოსნი. როგორც რო ახლა!.. როგორც
რო ახლა...

საადამიკოსნი. შემოდგომა შემოდგომა, დაც-
ხრება შუეი. უველა გაფრინდება, რაც მოფრე-
ნილა, გაფრინდება; მწყურები გაფრინდებიან, მე-
რცხლები გაფრინდებიან... უველა, უველა!.. უკა-
ვებოლა დარჩებიან, რო არც მოფრინილან, არც
მიფრინავენ, — უკავები!.. უკავები!.. გინდათ
რო უკავებად იყეთ?!.. არ გინდათ!!!, ააარარ-
რაააააა!..

საადამიკოსნი. ააააააარარარარარარარარარააააა-
ააა!..

საადამიკოსნი. დიდებულთა!.. რა მშვენიერე-
ბი ხართ!.. მინდა თვალები დაჭუჭუო და ისე გი-
ცქიროთ. — მშვენიერები ხართ, მშვენიერები
ხართ!.. ზევ ერთადა ვართ, ერთად ვიყავით, ერ-
თად ვიქნებით, ხოლო მერცხლები გაფრინდე-
ბიან.

საადამიკოსნი. ზევ...

ნიბ. არ გაფრინდებიან!

საადამიკოსნი. არ გაფრინდებიან!

საადამიკოსნი. გაააა-ფრრრრრრრრ-ნდევევევე-
ბიიიიიი-ააააააანი!

ნიბ. ააარა გაააა-ფრრრრრრრ-ნდევევე-ბიიიიი-
ააააანი!

საადამიკოსნი. აააარა გაააა-ფრრრრრრრ-ნდევევე-
ბიიიიი-ააააანი!

საადამიკოსნი. ჭერ არა უოფილა, რო არ გა-
ფრინილყვენ, უოფილა?..

თანამშრომელნი. აააარაააააა უოოოოოოოი-
იილაააააა!

ნიბ. უოფილა!..

საადამიკოსნი. უოფილა!..

საადამიკოსნი. არა უოფილა, არა, არა, არა!..
შენ გაჩუბდი, გაჩუბდი!.. შენ ვინ გე, ცთხებია?

თქვენ... თქვენ თუთიუღუშები ხართ და არა მერ-
ცხლები... თუთიუღუშები...

ბაბადმშომწენი, მერცხლები... მერცხლები...
თუთიუღუშები... თუთიუღუშები... თუთიუღუშები...
მევევერცხლებივევებიიიიი...

თანამშრომელნი, რაღაც უარესობაში შევ-
ტოპეთ, შეჩერდით ბატონო აკადემიკოსო.

ბაბადმშომწენი, არ შეჩერდები, არც არხად
მივტოპავთ, აკამდის ზოგი რაღა დიუქმებურგი
იყო, ზოგი კრუხსკიაი, ზოგი სვეტლანა, ზოგი
ვინ უწყის რაღა აღარა, ახლა თუ ყველა მერ-
ცხლია, ანთუ თუთიუღუშო, ყველას ერთადც ემ-
ველება თუ ეშველება... თუ ეშველება, არ დავა-
ვიწუდეთ, რა გადაშეუვებთ ხიტუვა მანც დროს
ეკუთვინს: მოდის, მოდის, მოდის, შემოდგომა
მოდის, მოდის...

ნიბ, მოვიდეს.
ბაბადმშომწენი, ზამთარი მოჰყვება.

ნიბ, მოჰყვებს.
ბაბადმშომწენი, მერე?..

ნიბ, გაწაფხული დადგება.
ბაბადმშომწენი, მერე?.. მერე?..

თანამშრომელნი, ბატონო აკადემიკოსო...
ბატონო აკადემიკოსო...

ბაბადმშომწენი, მოიცათ, მოიცათ, მე არა-
ფერი არ შემიშლება, ზამთარი როგორი გასაძ-
ლებია?..

ნიბ, აუტანელი...
ბაბადმშომწენი, დიიიიიას!.. დიიიიიიას!..

ნიბ, მანც გაუძლებს... კერს შეეფარება ბუ-
ხრის თაფზედა, მკერდი შეებოლება, მაგრამ სამ-
შობლოში იქნება, სამშობლოში ბუხრის ბავუე-
დაც გასძლებს, ოღონდ სამშობლოში იყოს და
დაე წუ ინავარდებს ლეფარდოვან ცაშია, სამ-
შობლოს კერი, შებოლილი კერპი ნეტარებაა,
გაწაფხულს თუნდაც რომ სიყვდილიც მოჰყვებს,
აღარას ინაღვლებს მკერდშებოლილი მერცხალი.
ბაბადმშომწენი, შებოლილი თევზი გამიგო-
ნა.

თანამშრომელნი, ვილას ახსოვს!..
ბაბადმშომწენი, მეც მაგას არ მოგახსენებთ...

ნიბ, მერცხალი მანც გადაჩენილა...
ბაბადმშომწენი, მკერდშებოლილი... მკერდშე-
ბოლილი... მკერდშებოლილი...

ბაბადმშომწენი, პოეზიაში შეიძლება, პოეზია-
ში!... პოეზია მო სინამდვილე არ გახლავთ ჩემო
კარგებო?.. ჩვენ სინამდვილეში ვართ, მე ვარ,
თქვენ ხართ, პოეზია აბა სად არის?.. ფაფუ, არ
არის!.. აბა დაადეთ ხელი, აბა მიმოითეთ, — არ
არის, არ არის, ყოველშემთხვევაში აქ არ არის
და სადაც არის თუ არის, იქამც უყოფლია, აქ ჩვენ-
სა ვართ და აქ არავინ შებოლილი არ არის, აქ
მერცხალი მერცხალია, ლალი, კიკიკია, გულნა-
თელი, მოფრინდება და გაფრინდება, — ფრრ-
რრრ!

თანამშრომელნი, ფრრრრრრრრრრრრრრრრრ!..
ბაბადმშომწენი, აბა ბატონო, ბბა ღვთისა და
ბბა ერისაო, სიყუთუც ეს გახლავთ და ჩვენც სი-
ყუთის გაწაფხა ვდავკარო განუხრედაა, არც

გადაგვიხვევია, არც გადაუხვევთ არასოდეს!
ვიართო ასე, მოგვევით, ვიართო!..

თანამშრომელნი, ვიართო!.. ვიართო!
რათო!..

ბაბადმშომწენი, ვაშაააააა!..
ბაბადმშომწენი, ვაშაააააა!..

ბაბადმშომწენი, აი ახლა ხართ საუკეთესო,
საუკეთესოზე საუკეთესონი, მშვენიერები და
მშვენიერებზე მშვენიერებისა, კაცი ინატრებს
ნეტავი თვალი მომცა და მაქცერინაო, ასე არა
სჯობიან?, სჯობიან რაღა თქმა უნდა, მშვიდო-
ბის საფუძველი სიხარულია, სიხარულია სიყუთის
საფუძველი, წვაგლით ახლა უკვლავდერს ხელი
და თავთავის ადგილს დავლაგოთ, სწრაფად,
სწრაფად, მეც თქვენთანა ვარ!

ნიბ, ფეხი არ წამოადგათ.
ბაბადმშომწენი, ეს როგორ?!

ნიბ, ეს ასე ბატონო აკადემიკოსო: თქვენ
თქვენ ბრძანეთ, ჩვენც გავალთ ჩვენი.

ბაბადმშომწენი, დიალოგი!.. სწორედაც დია-
ლოგი გვინდა, მე მხოლოდ დიალოგის მომხრე
ვარ ყოველ კონფლიქტურ სიტუაციაში, მხო-
ლოდ დიალოგი მიგვიყვანს კეშმარტებისთან
მი-გვიყვანს!..

მღივანი, დიალოგი!..
თანამშრომელნი, დიალოგი!.. დიალოგი!..
დიალოგი!..

ბაბადმშომწენი, მრგვალი მაგიდის ირგვლივ...
მღივანი, შედეგებს მოგახსენებთ ბატონო
აკადემიკოსო.

ბაბადმშომწენი, კეთილი, კეთილი, მე დატო-
ვებთ ჩერკერობითა.

აკადემიკოსი გადის, კმაყოფილი გადის, სახე-
ზეც ეტყობა, მიმობრუნებდაც ეტყობა, ბოლო
სიტყვესაც ჰო იმდაგვარად წარმოსთქვამს.

მღივანი, დაშალეთ ეს ბუხული, დაალაგეთ
ყველაფერი თავთავის ადგილზედა, მდგომარეო-
ბა უმართავი იქნება თუ არ შეასრულეთ, რაც
რო მოგახსენებთ.

ნიბ, ჩვენ დიალოგზე შევთანხმდით.
მღივანი, ერთი მონოლოგი მანც ურიგო
არ იქნება...

ნიბ, ვერ გაბედავთ!..
მღივანი, ბა, ბა, ბა...

ჯარი შეესევა და დანაგრევეს ბარიკადებსა, მიყ-
რის და მოყრის ავადმყოფებსა, ყველას მოჰხე-
და, ნიას ალბათ რომ ყველაზე მეტი, წივილი,
კივილი, მსხერევა, მტერევა, ოხერა განწირულ-
თა, ჯარი ჰმარბს გამარჯვებული, დაეწყობა, გა-
დის სიმღერითა: „მირაჯა სტრანა...“ მეხანძრენი
შემოდინან, რეცხავენ თუ რაც მოსარეცხია, ალა-
გებენ თუ რაც შეიძლება დალაგდეს, შლიან
კვალს, ესაა ალბათ რომ მონოლოგი, მთავრდება
მონოლოგი, კვლავ სიმშვიდეა საუადმყოფოში,
მთელს დაწესებულებაში, სიმშვიდე სანატრელი,
აკადემიკოსი ისევ თავის კაბინეტშია, ასისტენტს
უპირავეს აკონტული ქაღალდები, აწუდის სათითა-
ოდა, ანთუ პირველად რომ უნდა მიაწოდოს,
გვერდზე გადასდებს.
ანსიტანტი, ეს მერე...

ბადამიძისი. მერე?..
სისხტანტი. რიგით ეგრეა.
ბადამიძისი. რიგი... რიგი... რიგი... წეს-
რიგი პირველივლინაი..

სისხტანტი. როგორ გავსწავლით... ჩვენ არ
გვაიწყდება თქვენი არცერთი შეგონება. თქვე-
ნი შეგონებანი ჩვენი ქცევის საფუძველია.

ბადამიძისი. დიდებულია. დიდებულია..
სისხტანტი. დიახ... ეს თქვენი შეხავალი ხი-
ტუვა კონგრესის გახსნიხს.

ბადამიძისი. სახიამოვნოა.
სისხტანტი. ეს თქვენი მოხსენება პლენარულ
ხსლომაზე.

ბადამიძისი. მშვენიერია.
სისხტანტი. ეს თქვენი სადღეგრძელო ბან-
კეტი.

ბადამიძისი. დიდებულია.
სისხტანტი. ეს თქვენი სიტუვა აეროდრომ-
ზე. გაცილებიხს.

ბადამიძისი. წარმატაცია.
სისხტანტი. ეს...
ბადამიძისი. მოითმინეთ. მოითმინეთ!..

თქვენი საავადმუყოფო უნდა დაფთვალდეს.
რო მოითხოვენ ეგ მატრაცევა უცხოელები, რა
იღონეთ. ვერ გადაათქმევიანეთ?..

სისხტანტი. ვერა.
ბადამიძისი. როგორ. აქ იწვევთ?!

სისხტანტი. არა. მეოთხე სამართველოს სა-
ავადმუყოფო.
ბადამიძისი. აღმფრთვანებელია. ყო-
ჩად!..

სისხტანტი. ჩვენ ეგ არ შეგვეშლება ბატო-
ნი აკადემიკოსო.

ბადამიძისი. არც უნდა შეგეშალოთ. თავ-
სი ქვა იცენ და იმათ ავონ პასუხი. ახლა ეგ...
სისხტანტი. ეს უსიამოვნო რამ გახლავთ ბა-
ტონო აკადემიკოსო.

ბადამიძისი. სიამოვნებას უსიამოვნება მო-
ხლევს ხოლმე. ეს ჩვეულებრივი ამბავია. მე არ
მეშინიან უსიამოვნებისა. პირიქით: უსიამოვნე-
ბანი აღგვახებენ ახალ-ახალი შეშართებითა და
უარეს უსიამოვნებათა გადახატანად შეგვაშაადე-
ბენ. ბრძანეთ. მე გისმენთ. თამამად ბრძანეთ.

სისხტანტი. ეს საჩივარია.
ბადამიძისი. აღმფრთვანებელია. ვის
უჩავიან?..

სისხტანტი. მთელს დაწესებულებასა და პი-
რადად...
ბადამიძისი. მეიეე?!. მა, მა, მა... რაო, რას
მიჩივიან?!

სისხტანტი. იმას, რო შიანთ, იმას, რო სწყუ-
რიანთ, იმას, რო შიშვლები არიან, იმას, რო და-
ნგრეულია უველაფერი. დაშლილია. დაღწილია.
იმას, რო არ არსებობს არავითარი რეჟიმი, იმას,
რო არა მკურნალობენ წესიერადა, იმას, რო უხე-
შად ექცევიან, იმას, რო წამალი არა აქვთ, არცა
აქვთ და არც ექნებათ, რადგან თქვენ აქრობთ,
თვენ მიგაკვთ...

ბადამიძისი. მეიე?!
სისხტანტი. აქ ახე წერია.

ბადამიძისი. რად მიხდა მე ამათი წამა-
ლა?! ხად არის წამალი? ვინ გვაძლევს წამლებ-
სა?!. რადღერი ხანია არაფერიც არ მოუციათ.
საწუბობი ცარიელია. რესპუბლიკის ცარიელია.
კავშირი ცარიელია. უველაფერი ცარიელია. მე
რას ვაქრობ, რაი მაქვს, ხად მიმაქვს, ხად ჩან-
დაბიდან მიმაქვს?!

სისხტანტი. აქ ახე წერია.
ბადამიძისი. წერია. წერია, მოხბეთ წერა-
კითხვის უცოდინარობა და ითვალეთ მწერლები.

აქ მაინც არ იუვენენი. ის იქნება: მერცხლები
მუავსო თუ მწურები მუავსო. — ის იქნება: მაგ-
რამ როდის დაწერა; როგორ დაწერა; ვის გა-
ატანა?!. (გაცხარებული ჩასძახის აპარატს: მო
გითბაროთ, დედამისს არ შეგახედროთმეთქი, მო
გითბაროთ, მო გითბაროთ!.. — პასუხი არ ის-
მის. ეტუობა დაავიწყდა; ლილაკისთვის რა უნ-
და დაებჩინა თითო. გაახსენდება. დააწვება. შე-
ეპასუნება მდივანი: გისმენთ!.. ეს აქედანა: მო
გითბაროთ!.. მდივანი: რა მოთბაროთ?!. — და-
იფხვლება გულმოსული აკადემიკოსი. აპარატს
გამოსთიშავს). ეველას უველაფერი ავიწყდება;
თავისი თავი არა, არა, თავისი თავი არავის ავი-
წყდება. კარანტინი!.. კარანტინი!.. არც არავინ
შემოუშვათ. არც არავინ გაუშვათ.

ბარანტინი. კარანტინი!.. ვნახოთ ახა კლდე
რას გააპარებენი. რეზოლუციას!..

სისხტანტი. „ბატონ აკადემიკოსნ, შესამოწ-
მებლად და ზომების მისაღებად“. მინისტრი...
ბადამიძისი. კეთილი და პატივანი! შევა-
მოწმეთ და მივიღოთ ზომები.

ამასობაში შემოდის თანამშრომელი თითოდა
თუ ორორდა თუ როგორცა, აქამდის თითქმის
ეველანი შემოვლენ და ახლა იმათ ეკითხება
აკადემიკოსი, —

— რა ზომებს მივიღებთ?.. რას ვაქმევთ, რას
ვასმევთ, რითი შევმოსავთ. ანთუ რითი რას მო-
ეუწყებთ. ანთუ რითი რას გავაკეთებთ; როცა
არაფერი არ გავაჩინა, როცა უფასოა მკურნა-
ლობა, როცა არაფრის საფასური არ მოგვემო-
ება არც ავადმუყოფთათვისა, არც მკურნალთათვი-
სა, რითი, რითი, რითი ნეტავი, რას მოვიშოქმე-
დებთ?.. მიპასუხეთ!..

თანამშრომელი. თქვენ უკვე უველაფე-
რი ბრძანეთ.

ბადამიძისი. მე მხოლოდ ვიკითხე.
თანამშრომელი. ოღონდ ისე, რო პასუ-
ხი ცხადია. თქვენი ღოგოცა გადაულაზავია. მი-
საბამია თქვენი მკურნებულება.

ბადამიძისი. მაგრამ ზომები მაინც უნდა
მივიღოთ.

თანამშრომელი. ზომები... ზომები... ზო-
მები... ზომები მაინც უნდა მივიღოთ.

ბადამიძისი. ზომები!.. დიახ. დიახ. ზომე-
ბი!.. თქვენ თავი ვერ გაართვით.

პროფესორი. ვერ გავართვი თავი. ვეცდე-
ბი...
ბადამიძისი. ემარა თქვენი ცდები. ამოც
ცდები, ემარა!.. ქალბატონო ვალიდა!..

წინ წამოდგება ქალბატონი ვალიდა, აქამდის

გი ირწმუნება, გივი არა ვარო, დავობს ზოგი, არაინ არაიკის არაფერს უჭერის, ლექსს ამბობს ზოგი, ერთი ვითომ ოფელიაცაა, კიდევ ერთი თუ კიდევ სხვანი სხვა ვინმეებდაც რომ გარდაქმნილან, ერთი თვდაყირადაც დამდგარა და იხევეება, დღამიწა დამადგით ფეხებზედლო, კარგად ვერა ბრუნავს და მე უფრო კარგად დავაბრუნებო, ზოგი... ვერც ჩამოთვლი უცნაურობებსა, ოღონდ ესაა რომ ნია მიკუნჭულა კუთხეშია, ისე რომ არ უნდა ვინმე ამჩნევდეს, წერს, წერს — და ისმის, რასაც ვერცს, —

ნიდა, ეს სიყვდილია, არა, სიყვდილზე უარესია, ცოცხლობრივ სიყვდილი აღბათ ეს არის, საშინელებაა, საშინელებაა, მე აქედან გახვლა აღარ მიჭერია, იცოდნენ ჩემმა მტრებმა, სადაც რომ მაგდებდნენ, მე ამით ვერაფერს ვერ დავუმტკიცებ, ვერ დავუმტკიცებ, რომ გივი არა ვარ, აგერ იხევივ მო იმსვე ამტკიცებენ, გუფთა არა ვარო, ისინი იცინიან, ხითხითებენ ვუცნობაშია, გარეგნულად მოილუშებიან, წერებიან, ცხარობენ, სად გაგონილა, ან სადა თქმულა, აქ გივის რა უნდაო, არა, მე ამით ვერაფერს ვერ დავუმტკიცებ, გარეთ ვერ დავუმტკიცებ ვერავან ვერაფერი, აქედან გარეთაც აღარაინ მიშვებს, პროფესორის ახლოს აღარ გვაკარებენ, ქალბატონი ვალდა გავკიხავს უმაღლეს განგებულადა და იმის ცინიზმს, იმის სისასტიკეს უნდა შევეწირო, ესა უოფილა ბედისწერა ჩემი და აღსასრულიც აღბათ აქვეა სადმე, აღბათ დიდხანს არც მალოდინებს, ღმერთო რა შეგცოდენი, ღმერთო რა დავაშავეი, სად შევცდიო, ეგება ზედმეტად არ უნდა გავცხარებულაყოი, მაგრამ ხადამის შეიძლება მოითმინოს ადამიანმა, სად შევცდიო, როდის შევცდიო, ეგება ჩემს ჩაიონში არ უნდა დავბრუნებულაყოი, ქალაქში უველადფერი აშკარად არა ჩანს, არა ჩანს, ქალაქში როგორ დავინახავდი; თითო სული ძროხაა რომ შერჩენია ოქახსა, იმასაც თუ როგორ ათმევენ, ხორციის ჩაბარების გეგმა რომ შევარულონ, როგორ დავინახავდი? ვერც დავინახავდი და ვერც ვერაფერს დავწერდი, ვერც ვიტყუარი ვერაფერსა და არც არაინ გამოწერებოდა, არც არაივის შევეზღებოდი, — არა, არა, არა — უველადფერი ჩავივლიდა უჩემოდა, ჩემს გაუგებრად, მე რომ არ მაღელვებდა ისე, ჩავივლიდა, გადაივლიდა, როგორც რომ გარდასულა უსამართლობაი სხვა მრავალი, აქ შევცდიო, რა ბედნიერები არიან ჩემი უნივერსიტეტის ამხანაგები; რა ბედნიერი წიგნები გამოსცეს, რა ბედნიერი სატელევიზიო გადაცემებით ისახელეს თავი!, მე მათზე უკეთესადა ვწერდი, უფრო მეტად შემემლო განცდაი სიხარულისა და გამოხატვაც ბევრად უკეთესად შემემლო, არც ტკივილები გამომიხატავს ხელები სიმძაფრითა, და ასე უღმობლად ამიტომაც შექცევან ბატონები ამა ქვეყნისა, ბატონები, ბატონები, რომ უველადფერი იცვლება ამ ქვეყნადა, ბატონო რომ არ იცვლება, ბატონები რომ არ იცვლებიან, უღმობელოება რომ არ იცვლება, არც ბრძოლა ცხრება ბატონობის წინააღმდეგა, მაგრამ მე რად შევრჩი ასე მარ-

ტობარტო... მართლა მართო ვარ... აქამდის რატომ არაინ მოვიკითხე... ახლა ვლავს ჩემვდე, აქ სად ჩავვარდი, ამ ჩოკონებში, როგორ, როგორ, როგორ დავადლო თავი?, ტუფურტუფურა, ქალბატონ ვალიდას ვერ გადავწერებ: ანთუ ამა მოაკვლევინებს ჩემს თავსა, ან არა და, ცოცხლობრივ შემჭაშს, რა გეხლი აქვს თავლებში, როგორა ხითხითებს!, სხვა რომ არაფერი, ეს ხითხითი მომსაობს, არა, უნდა გავუძლო, უნდა გავუძლო, რამდენს გავუძლები, სად შევცდიო? ეგება ლენინის ბიუსტი არ უნდა მესჩოკოს ჩაიკობის მდივინსათვისა, ეგება რომ ვერ მოვახვედრე საფეთქელშია და სული არ გავადებინე, იმისი ბრალია აქ რომ მოვხვდიო, ეგება!.. ეგება!, მართლაც რომ, მაშინ ციხეში მოვხვდებოდი და მგონია, რომ იქ უკეთესი იქნებოდა, ამაზე უკეთესი, იქ სასწაულია, რაც უნდა იყოს, აქ ეს რა არის, ღმერთო ჩემო, აქ ეს რა არის, სად შემომავლები? უნდა მომხვედრებინა საფეთქელშია, უნდა მომხვედრებინა, იქნებოდა ძიება, იქნებოდა სახამართლო, იქ ვიტყუარი უველადფერისა, თავით ბოლომდის წავიკითხავდი ჩემს ვრცელ ნარკვევსა თუ რა უბედურ დღეში ჩავარდნილა ქართული სოფელი, როგორ იღუპება ქართული სოფელი და როგორ იღუპება საქართველო, წავიკითხავდი, წავიკითხავდი, ეგები, ხალხს ვინ დაახწრებდა?, ხოლო ყრფ სასამართლოს უკითხე, რაც გინდა, უკითხე, დაურუვდა ქვეყანა და უსამართლობა პარასეებს ლავამაწვეთელი... ვწერ, თითქმის გულს ვიოხებ, მაგრამ ვინ შემარჩენს, — მაიგნებენ, მომარავენ, დამიხტვენ... ქალბატონი ვალიდა... მგონია, ისა რომ აქეზეებს, მგონია და მართლაც უნდა ვიყვი, რა უნდა, რას მერჩის, ეს რალას გადაშვიდებია?, არც სხვებისათვისა ანგელოში, ოღონდ მე მაინც ისე აშოშოლო თვალშია, ვერ დაცხრება, ვიდრე არ გაბრუნებს, სად შევცდიო, ეგება არა უნდა გამოვსულიყვი ვთა-ფშაველას ზემო ზედა?.. მაგრამ ისე მიწოდდა აქ გამოსვლა, ისე, ისე!.. თანაც როგორღაც ისე წავიწიე, მიკროფონთან რომ აღმოჩნდი მოხერხებულადა, და წწორედ იმ ორატორის მერე, რომ ტრახახობდა, ვთა რომ ახლა ცოცხალი იყოს; ბედნიერებისა, გან იტარებდარო, მწარედ იტარებდამეთქი, ცე, რისისხსო ცრემლით იტირებდამეთქი, — ჩავძახებ მაშინვე, რომ არც განმობრავს, ჩავძახებ ისე, — რომანოვების ტახტს ის დღე არ დაუყრია საქართველოსათვისა, რაც სოციალისტურმა კრებლმა დააყარამეთქი, — ჩავძახებ და მეტიც უველადფერი ჩავძახებ, მერე მხოლოდ ვკირვეულობდი, გამოვივითმეთქი, რომ ჩამომართივს სცე, რიდან, რომ გამომართივს ხალხიდანა, ჩემი წივილი-კვილიც რომ აღარ გაისმოდა მჭულავი სიმღერებსა და ცეკვებშია, ესტრადაზე რომ გააჩაღებს არ უნდა მეთქვა?, სად შევცდიო, სად ვერ გავიგე თუ რას ჩავდიოდი, სად ვერ მივხვდი თუ როგორა ხსობდა?, აქ სად ამოვყავი თავი?, და აი შეიძლება, რომ ქალბატონი ვალიდაც დამაცხრებს, აი, აი, აი...

დანახვით ვერ დავინახავს, ზურგიდან ეპარება

ქალბატონი ვალიდაი, ევარება და არც დააცხრება, დაიხრება, დააჩრდდება და აღმოიკვეის ოდნავი წამღერებითა, —

ქალბატონი ვალიდაი. ციხეს ვუი ვეგომ მაღალსა, ორბნი ვერ შემოსწვდებიან...

ნიბ. ახ... ქალბატონო ვალიდაი...
ქალბატონი ვალიდაი, წიგნი ხაყვარელსა თანა მიწერილი... მომეცითო!

ნიბ. ისე... ჩემთვის... არაფერია.
ქალბატონი ვალიდაი. არაფერი არაფერია, ხოლო თავსარდაცემული დაღის ბატონი აკადემიკოსი ამდენი საჩივრებითა.

ნიბ. იხა საჩივრები არ გახლავთ: თხოვნა, ვედრება. უყეთები პირობები რო შეეკმნას აქ უბედურ ადამიანებსა.

ქალბატონი ვალიდაი. მა, მა, მა... შენც ვინმე გეცოდება?..

ნიბ. მე ჭკუა მაინცა მაქვს.
ქალბატონი ვალიდაი. ჭკვიანი ადამიანი აქ არ მომხვედებოდა.

ნიბ. თქვენც აქა ბრძანდებით ქალბატონო ვალიდაი.

ქალბატონი ვალიდაი. მე თქვენს მოსაპყვიანებლად გახლავართ აქა.

ნიბ. კეთილშობილი პროფესიაა, ოღონდ მე არ მესაპიროებია, მე ნუ დამამადლით ნურაფერსა არ მესაპიროებია!..

ქალბატონი ვალიდაი. ეგრეც უნდა გეგონოთ, პირველი ნიშანიც ეგაა ავადმყოფობისა. მიზოძეთო!

ნიბ. არაფერია ამეთქი.
ქალბატონი ვალიდაი. კედლის გაწეთის რედაქტორად დაგნიშნავთ.

ნიბ. გამადლობთო!.. არა ვარ მაგ პატივის ღირსი.

ქალბატონი ვალიდაი. თქვენთან შეთანხმება შეუძლებელია. რატომა ხართ ასეთი კერპი?!

ნიბ. მე მხოლოდ მართალი ადამიანი ვარ.
ქალბატონი ვალიდაი. ხიყვარულშიც ასეთი ბრძანდებით?..

ნიბ. მართალი...
ქალბატონი ვალიდაი. კერპი...
ნიბ. ჭერ არც არავინ არა მუყარებია...
ქალბატონი ვალიდაი. არც პროფესორი?..

ნიბ. ქალბატონო ვალიდაი...
ქალბატონი ვალიდაი. ხიყვარულსა მალვა უნდა, ვითა ცხენსა ნაპარავსა, მალვა უნდა, მალვა უნდა... განაგრძეთ, განაგრძეთ, ნუ მომცემთ, განაგრძეთ, მე მაინც დაგნიშნავთ კედლის გაწეთის რედაქტორად. ახა თქვენ იცით თუ როგორ გაგვამთარხებთ. ბატონი აკადემიკოსი მაინც დაინდეთ.

ნიბ. დამეხსენითო!..
ქალბატონი ვალიდაი. შეაწუხეს ქალბატონი, შემოქმედებითი წვის პროცესშია!.. ჩხაპნუთ ძვირფასო, ჩხაპნუთ, სწორედ ეგ ჩხაპნა მოგიღებთ ბოლოსა.

ნიბ. შეც მაგას ვნატრობ.
ქალბატონი ვალიდაი. ეგება დიდხანსაც არ დაგვირდეთ ღირდინი.

ნიბ. გისმინოთ ღმერთმა...

ბოლო სიტყვები ხმარში შთაინთქმევა, თობლივ ხმარშია, არეულ ლაპარაკსა, სიმღერასა თუ რაღაც ამგვარებში მანამდის ჩადაღებულიყო: აიწვეს, აიწვეს, და შეაკვირებს ქალბატონი ვალიდაი, — დაიწვეს ისევა: აიწვეს და დაიწვეს, აიწვეს და დაიწვეს. ორნი მიაშურებენ ქალბატონ ვალიდასა: ერთი ოფელიაზე შეშლილა, მეორე კორდელიაზე.

„**კორდელია**“!.. ოპ, რა დიდებულ ჭკვა-გონებას ეწია ბნელი სახალის თვალსა, ენა-მეკვრსა, ვაჟ-კაცობი სრულს, იმედსა და ვარდს ამ მშვენიერს სახელმწიფოსი, სამაგალითოს წნეობის და უოფა-კეცივისთვის! დაემზო იგი და მე უნდა უოვლად ბედკრული მას ვუყურებდე, მას ხულგრძელს და გონება-მალს, ვისგან თაფლივით სააშური აღქმა მსმენოდა, ეხლა მთელირალს გაბზარულის წარისა მზავსდა, შეუდარებელს კოკოს დაფარულს სიგეთის ქარით, ვაი ჩემს უოფას, რას ვხედავდი და აწ რას ხედავდი?“

ქალბატონი ვალიდაი. ოოოო... ჩემო ოფელია, რა მიხარია რა ასე კარგადა ვხედავს. ცოტაც და მალე რუსთაველის თეატრი მიიწვევს. მე მოვალ დიდი თაიგულით შენს პრემიერაზე შენს უოველ გამაჩენაზე თაიგულს შევცტუორცნი, ტაშს დავცხებ და ავიყოლიებ პარტერს, ბენუარებს, იარუსებს მთლად გავაგიუებ... ჩემო ოფელია, ჩემო ძვირფასო!..

„**კორდელია**“!.. იგი უოფელია, სწორედ იგი! იგი უნახავთ, გააგიუებული დარბის თურმე ეიო ლელვა ზღვისა, დარბის და მღერის მაღლის ხმით, ყვირის, იძახის. მოუკრეფია ბალახები, მიწდვრის ყვავილი, კინკარა, მღოვარი, შხამ-ბალახა; უოლო, კიოტა; ყუაჩო და სხვა ღვარძლ-ბალახნი უანის მჩაგრავნი და უოველი ეს გვირგვინსავით ჩაუწნავს თმაში, ეხლავ გაგზავნეთ მთელი დასტა ქარისა კაცთა, მიწდვრები ყველგან დაიარონ, ყველგან მონახონ და ნახვის უშალ მოყვანონ იგი ჩემთანა, ნეტა ძალუძს კი კაცთა ცოდნას, მესწიერებას, რომ შერყუდლი მის გონება კვლავ აღადგინოს?! ოღონდ გაკუქონოს იგი ვინმე, ოღონდ ეგ შესძლოს და თუნდ უვლაფერს მას დაფუთმობ, რის პატრონიც ვარ.

ქალბატონი ვალიდაი. ოოოო... კორდელია ჩემო ძვირფასო, მომიახლოვდი, ჩუმიად გეტუვი: შენთვის ახალ დადგმას ამზადებენ. შენ იმითან რეპერტორად არც დაგვირდება, აქედანვე პირდაპირ სცენაზე შეხვალ. ოღონდ რად გინდა ეს ამხელა მონოლოგი წეპირად რო დაგისწავლია, იქ მო ორ სიტყვასაც არ გათქმევივნებენ?!

„**კორდელია**“!.. ვინ დამიშლის?!

ქალბატონი ვალიდაი. რეუისორები!..

„**კორდელია**“!.. მე რეუისორი არა მქირდება.

ქალბატონი ვალიდაი. არა, არა, რალა თქმა უნდა.

„**კორდელია**“!.. მო მობრძანდებით ჩემს პრემიერაზე?..
ქალბატონი ვალიდაი. აუცილებლად!..
„**კორდელია**“!.. უფრო დიდი თაიგულითა...“

„ოფელია“. არა, ჩემთან უფრო დიდითა..

„პორდელია“. ჩემთან უფრო...

„ოფელია“. არა, ჩემთანა..

ბალბატონი პალიდა. თქვენ ახლა მტკიცეობა აღარაა გარგაით. უკვე წაგართვის თქვენი პროფესორი. გამოჩნდა აქ ისეთი ქალოქარი, უცებ რო თავბრუ დაახვია, გულში ჩაიხვია, თვითონაც დაიბუღა იმის გულშია და დაიხაკუთრა ხაშუდამოდა. ბატონ პროფესორს თქვენს პრემიერაზედაც არ გამოუშვებ. იცოდეთ აქედანვე, შეეჩვიეთ აქედანვე, მერე რო უცებ გული არ გატკიოთ. შეეჩვიეთ და დამშვიდებულნი გადით სენაზედა. დაივიწყეთ... დაივიწყეთ, რა იყო... იმას უკვე აღარ ახსოვხართ.

„ოფელია“. ვერ დავიყვრებ, ნუ ეცდებით, რო დამარწმუნოთ.

ბალბატონი პალიდა. არ ვეცდები. თქვენვე დაინახეთ, მე გირჩევთ, რო მშვიდად გადაიტანოთ.

„პორდელია“. კარგი რჩევაა, ოფელია ჩემო ძვირფასო. ეს აქამდისაც უნდა გცოდნოდა: ის მე მეყოფენის.

„ოფელია“. მე შენ თვალებს ამოგჩიქნი..

„პორდელია“. აბა ერთი ფეხი წამოღვი..

ბალბატონი პალიდა. მოიცათ, მოიცათ, თქვენ ერთმანეთს დაახიჩრებთ და ქალოქარი გაიხარებს.

„ოფელია“. აბა ქალოქარი?..

„პორდელია“. ხად არის ქალოქარი?..

ბალბატონი პალიდა. ეგარა.. წერს, წერს და ამერიკის პრეზიდენტსაც რო მოპიბილავს გირჩევთ, არ შეშხედოთ არაფერი. მოეფერეთ. მოუაღერეთ... წამლებიც მაგან ჩაივლო ხელში, უცხოური წამლები, თქვენ რო აღარ შეგხვდეთ, მაგის ხელშია. ბატონმა აკადემიკოსმაც დაქარგა უფლება, ქალოქარი ქალოქარია, პირდაპირ მაგასთან მოაქვთ. მოეფერეთ. მოუაღერეთ თუ გინდათ, რო თქვენც გარჯუნოთ... თუ არა და... თუ არა და... მოეფერეთ... მოუაღერეთ...

და ამით დაეხსნება. მიუბრუნდება სხვებს: უტევს, ფეხებს უტყაპუნებს, კისერში წაუთაქებს. ისობს თავის თანამშრომლებსა. ვანლაგდებიან ისინიცა სველსველი დაგრებილი ზეწრებითა. აისუსებიან ავადმყოფები. და დანავროლბს ქალბატონი ვალიდი. შიშის ზარსა სცემს. ვილაცა წივის მანცა. ვილაცა მიიწევს მანცა. დაამოშინებენ, ამასობაში „ოფელია“ და „კორდელია“ რვეულს წაჰგლეჯენ ნიასა. მერე ერთმანეთს აღარ აცდიან.

„ოფელია“, ხელი გაუშვი.

„პორდელია“, შენ თვითონ გაუშვი.

„ოფელია“, ჩემია!..

„პორდელია“, შავი ქვაა შენი!..

„ოფელია“, შავი ქვაცა შენია და შავი ნაცარცა.

„პორდელია“, მოკლავს!..

„ოფელია“, ჩემ ფეხებს მოკლავს..

ნია ჯერ დაიბნევა, თვალბზე აფხარებს; ხელბზე არ იცის თუ რა იღონოს მერე აენთება

ერთბაშად, ეძგერება ორივესა. ერთს აქვთ მთავდებს, მეორეს იქითა. რვეულს ჩაივლებს ხელში მერე გარბის. სად გაიქცევა? მაგრამ მერე მის მიმართება. ფანჯრების რაფებიც მის მიმართება. ერთან გადაელობებიან. რაფებიდან ჩამოართვენ და სხვა რაფებიც ავადმყოფები. „ოფელიას“ და „კორდელიას“ ბრძანებებს რო ასყევიან და ადვილადაც ასყევიან.

„ოფელია“, დაიკრეთი..

„პორდელია“, არ გაუშვათი..

„ოფელია“, რვეული... რვეული... რვეული წაართვითი..

„პორდელია“, არ დახიოთ. ქალოქარული შელოცვანია. რასაც ინატრებთ, აგისრულდებათ.

„ოფელია“, წამლები.. წამლები.. მაგასა ბქონია. არ შეარჩინოთ არაფერი. დააყრევინეთი..

ჰყვირიან და ერევიან ორომტირალშიცა რალა თქმა უნდა. ნია ერთია. ყველა დანარჩენი ერთადაა. ნია იბრძვის. აღარ განირჩევა იმთგანა. უფრო მეტადაც გაიცოდება. უფრო მეტსაც ატყობს. აყვირებს, მაგრამ დასჯანბიან ბოლოსა რალა თქმა უნდა. ცხარე ჰილდში თუ რამე გაისმის, მომეტებულად აღბთ ეს გაისმის: წამალი.. წამალი.. წამლები!.. გვიშველეთ!.. გაგვიშვით!.. გაგვიშვით!.. დაჯას!.. არ გაუშვას!.. გვიშველეთი.. წამალი.. — ქალბატონი ვალიდა იცდის, მისი თანამშემწეიცა. მერეღა ჩაერევიან. მიფანტა-მოფანტავეც ავადმყოფთა. ნია გდია დაბეჭილი. დასისხლიანებული. შემოფხრეწილი. განძრევც აღარ შეუძლიან. რვეული ქალბატონ ვალიდას ხელთაა. ფურცლავს და ქირკილებს. ფეხის წვერს ურტყავს დაგდებულ სხეულსა. ზედაც შესდგება და ქირკილებს ისე.

ბალბატონი პალიდა. მე ჩემს სიტყვას უნა არ წავიდებ; უხათოდ დაგნიშნავ ედლის ხელთის რედაქტორადა. ეს არაფერია. ხდება ბოლმე. ეს ვაფლებს არ შეგვილახავს. პირიქით. პირიქით!.. ამაღლება შენი ავტორიტეტი. აქ პოეტიც ბევრია, ყველანი მხარში ამოგიდგებიან ახლა მარტო ხარ, მაშინ მარტო აღარ იქნები. დაგნიშნავ, ანთუ გჯეროდეს, რო უკვე რედაქტორი ხარ და აბა შენ იცი თუ როგორ გაგვანხარებ წამოაჩინებ უნთენი რაც გაგვანჩინა და თუ ნაკლებ გვჯავს. — უნალო ვინ არის, ანთუ ვინ არის, რო ნაკლებ ვერა მხედავდეს?!.. ნაკლი ნაკლია, ღირსება ღირსებაა. რედაქტორმა ეს უნდა იცოდეს. გეცოდნება კიდევცა. ბოლო ეს... ეს არაფერია. ეს ერთი და ხხვა ათახიო. არაფერია!.. მე, მა, მა... „ერთადერთი პირივანა, ვინც შეიძლება, რო ადამიანურად დაეგლაპარაკოს; ეს არის პროფესორი...“ მა, მა, მა... „ოფელია“!.. „კორდელია“!.. აბა, ნახეთ თუ არა გჯერათ! „ერთადერთი პირივანა... ეს არის პროფესორი...“

„ოფელია“ და „კორდელია“ ამოუდგებიან აქეთიქითსა ქალბატონ ვალიდასა. შესდგებიან ნიასა ისინიცა ფეხითა და ზითითებენ.

„ოფელია“, ერთადერთი... პროფესორი..

პი. პი. პი...

„პორდელია“, ეგად შენა, პი, პი...

ქალბატონი ვალიდა კონფერენციას მოახსენებდა თუ რა წესრიგი დამყარდა მისდამი რწმუნებულ პალატასა თუ განყოფილებაში: შეიძლება ასე ხდებოდეს დირექტორისავე კაბინეტში, ანთუ დიდ დარბაზშია; აქ მთავარი მიხედვით ისაა: ყველაფერი რო ბზინავს, არ შეედრება ავადმყოფთა სადგომებსა რაღა თქმა უნდა და მოახსენებს ერთსიტყვითა. —

პალატის მდიანი დასმულად. მერცხალი დამშვიდდა და პალატაც დაშვიდა. ჩვენ ამისთვის მივწარმოთ სრულიად უბრალო საშუალებას: მერცხალს შევთავაზებთ კედლის გაწეთის რედაქტორება. მერცხალის ავადმყოფობა წერისგანაა, ზოგი ავთორის მიხედვით. — აღარ ვახახლებ, რადგან თქვენთვის არაა ცნობილი გახლავთ ეს ავთორები. — დაბ, მათი მიხედვით: ჩვენ საერთოდ უნდა დაგვეწიქებინა მისთვის წერა-კითხვა და სათანადო შედეგაც ამით მივაღწევდით. მაგრამ ეს მეთოდი ჩვენ აქ საიმედოდ არ გვეჩვენა. ჩვენ საპირისპირო გზა ავირჩიეთ. შესაძლოა ეს ხარისკაც გახლდათ. მაგრამ ჩვენ საიმედოდ არ გვეჩვენებოდა არცერთი აქამდის ცნობილი საშუალება. რადგან სრულიად სხვა: ფართო მოვლენასთან გვეკონდა საქმე. კმაყოფილებით უნდა განვცხადო. ჩვენმა ექსპერიმენტმა, თუნდაც ხარისკაც ექსპერიმენტმა, სასურველი შედეგი მოგვცა: ავადმყოფი დამშვიდდა. პალატა დამშვიდდა, განყოფილება დამშვიდდა, რედაქტორმა გარე შემოკრება პოეტები, პუბლიცისტები, მხატვრები, რომელთაც აუყოლიეს ყველა დანარჩენი. ანთუ თავიანთი გავლენის ქვეშ მოაკიციეს ისინი, რადგან ისინი, ის დანარჩენნი, არც ისე ბევრნიდა არიან პალატაში, პოეტები, მხატვრები, პუბლიცისტები თუ პოლიტიკოსები სკარბობენ. მუსიკოს-მომღერლები და მოცეკვავეები მო მანამდის გაერთიანდნენ. — ამაში სათანადო ღვაწლი მიუძღვის ბატონ პროფესორსა, მხ მართალია, ოღონდ ახლა ისინიც კედლის გაწეთის იდეით არიან შეტყობილნი, ჩვენ შეგვიძლიან იმედი ვიკონიოთ, რომ ეს სიმშვიდე არ არის დროებითი, რო ეს ჩვენი მეთოდის, ჩვენი ექსპერიმენტის საიმედოებას ადასტურებს. ჩვენ ამაში ხელი შეგვიწყო ბატონ ავადმყოფის დაუფრობელი ზრუნვითა და მცდელობით მიღებულმა ცოდნამ და გამოცდილებამ რაღა თქმა უნდა, ხოლო ამ შემთხვევაში განსაკუთრებულად უნდა აღინიშნოს მის მიერ დროულად მიღებული გადაწყვეტილება კარანტინის შესახებ. ჩვენ უამისოდ, დაბეჭიებით ითქმის, წარმატებას ვერ მივაღწევდით. გამოვდინარე აქედან, ჩვენ გვინდა ვთხოვოთ, მოგვცეთ უფლება გამოვაცხადოთ შინაგანი კარანტინიცა: ჩვენი პალატა რო მოექცეს სრულს იზოლაციაში. ეს აქნება დროებითი ღონისძიება რაღა თქმა უნდა. ჩვენ ამასობაში მეცნიერულად დავამუშავებთ ექსპერიმენტით მიღებულ შედეგებს.

პალატის მდიანი. მართებული მოთხოვნა გახლავთ.

თანამშრომელი. ყოვლად მართებული...

ჩვენ უოველთვისა გვეკონდა ქალბატონ ვალიდას იმედი, მაგრამ ამერად მიხი შედეგი განსაკუთრებულად დამაფიქრებელია. **პალატის მდიანი**. იფიქროს!.. მოამუშავებთ თქმა. მოამუშავოთ რამდენიმე მოხსენება სამეცნიერო კონფერენციისთვის. ეს ჩვენთან. ერთი თუ ორი ხაერთაშორისო ასპარეზულად გავიტანოთ, როგორია?..

თანამშრომელი. დიდებული!.. მაგრამ რაღა ერთი თუ ორი?.. სამი!.. ოთხი!.. ხუთი!.. ექვსი!..

პალატის მდიანი, რამდენიც ენებოთ. ნუ შევლუდავთ რაღა თქმა უნდა. არც არახოდეს არავინაც არ შეგვიზღუდა. ჩვენ ხაჯარობასა და დემოკრატისმს ვიცავდით უოველთვისა. ვიცავდით და დავიცავთ. აქ ჩვენ არავისგან არაფერი არ გვესწავლება.

თანამშრომელი. თქვენის წყალობითა. ბატონო ავადმყოფო: ჩვენ გარდაქმნა გარდაქმნამდის დავიწყეთ და გარდაქმნამდის გარდმოქმნა, საც მოვასწავრებთ.

პალატის მდიანი დასმულად. თქვენის წყალობით ბატონო ავადმყოფო!.. თქვენი თეროის განმტკიცებისთვის, თქვენის სწავლების მიხედვით რაღა თქმა უნდა, ჩვენ ერთ მაგალითსაც წვაყვდით. ეს შეეხება პარალელური ხაზების კვთის თეროის.

პალატის მდიანი. ხაგულისხმოა!.. ხაგულისხმოა!..

პალატის მდიანი დასმულად. თქვენ იცნობთ „ოფელიას“ და „კორდელიას“...

პალატის მდიანი. უველანი. უველანი...

თანამშრომელი. ვიცნობთ. ვიცნობთ...

პალატის მდიანი დასმულად. ორივე გატაცებულია როდით, ორივე გატაცებულია სიყვარულით.

პალატის მდიანი. პარალელურია. მაგრამ კვეთი?.. აქ მთავარი სწორედ კვეთი, თორემ ისე უველა უველას პარალელია. უველა მიეკანება სწორი ხაზითა. არც აქეთ, არც იქითა. — სწორი ხაზითა, კვეთი მიჩვენეთ.

პალატის მდიანი დასმულად. ბატონი პროფესორი...

პალატის მდიანი. ბატონო?!

თანამშრომელი. ვერ გვიგეთ...

პალატის მდიანი დასმულად. აღარც მამლეთი, აღარც ლიოი, აღარც შექსპირი, ბატონი პროფესორის შეტი აღარავინ აგონდებათ. ბოლოდროინდელი აურზაური სწორედ ამას მომყვოლონდ მხედველობაშია მისხლები, რო კვეთში შემოდის მესამე პარალელიცა: მერცხალი...

პროფესორი. ეს... ეს... ეს უველაფერი... როგორ გითხრათ: ფანტაზია გახლავთ.

პალატის მდიანი. თქვენ მოითმინეთ.

პალატის მდიანი დასმულად. რა თქმა უნდა!.. ეს იმათი ფანტაზიაა, იმათი, იმათი, მთავარი ისაა, ჩვენ აქ საქმე გვაქვს პარალელებთან...

პალატის მდიანი. კვეთთან!.. კვეთთან!.. მთავარი ეს გახლავთ. არ უნდა დაგვავიწყდეს მთავარი. თუ მთავარი დაგვავიწყდა, გაუალებლება უველა თეროის: არ დაგვართოთ ისე, რო ჩემი

წინაწარ ნულს... შეიძლება ეშმაკმა დაგავსოს.
ქალბატონი პაპიძე. თქვენი სიტყვა და
საქმე ერთია.

თანამშრომელინი, თქვენი სიტყვა და საქმე
ერთია.

და არ ვშვებებან. ულოცავენ. ეგება რა ვაშაც
შემოსდაბონ. ტაშე დასცხონ. ხელის ჩამორთმე-
ვით პო ყველა ჩამორთმევს ხელსა. პროფე-
სორს განიპირებს ქალბატონი ვალიდა. —

ქალბატონი პაპიძე. ერთხელაც იქნება მი-
გზიდვებთ ხატონი ავადმყოფსი. ერთხელაც იქ-
ნება პირარდ დაგავინებთ. თქვენ მას დასცინით.
პროფესორნი. ის თვითონ დაგვცინის მეცა და
ჩვენ ყველასა, დაგვცინის, ახუჩად გავგებებს.

ქალბატონი პაპიძე. მე მაინც გაფრთხი-
ლებთ.

პროფესორნი. გმადლობთ ქალბატონო ვალი-
და. თვენ დიდად გულეითლი ბრძანდებით.

ქალბატონი პაპიძე. გავიცინოთ?..

პროფესორნი. როგორც გვინებთ?

ნისა შიმშილობა გამოუცხადებია. მიმჯდარა
კუთხეში. მისავათებულა. წარწერებია გამოკრუ-
ლი: „უცხადებ შიმშილობას“, „მოვიტოვებ: ადა-
მიანურ მოპყრობას, სათანადო სამედიცინო გა-
მოკვლევას, განთავისუფლებას“. თავისდასტარა:
„ლევენ „ოფელია“ და „კორდელია“: ანთუ აღარ
ასსოვთ თუ როგორ მოექცენენ, ანთუ შერიგე-
ბულან, ანთუ მხოლოდ თავიანთი თავი ასსოვთ.

„კორდელია“. დიდებულებას თქვენსას ერთს
ვთხოვ: თუმც ენა ჩემი არ არის გაქვსხილ და
გაპოხილ პირფერობითა და ვრჩევობ ჭერედ საქ-
მე ჩუხს და მერე სიტყვა. — მაგრამ მაინც
გთხოვთ აღიაროთ, ჩემო ხელმწიფე, რომე მი-
წვენი თქვენის წყრომის და გულის აურის არ
არის არცა ბიწიერი ქცევა რამ ჩემი, არცა კა-
ციხ კვლა, ავსულობა, ნაშუხდაშობა, არც ქალ-
წულებიხ ჩემის რითმე შეურაცხუფა და არცა
სხვაი სამარცხვირო რამ საქციელი. — არა, არც
ერთი საზოგადო უწმინდურება ვერ გაბედავს
ჩემს უფაქცევას მოაპოხის რამე. თუმც რაც
მაკლია, მე იმით ვარ მხოლოდ მდიდარი, მაგ-
რამ ეგ ნაკლი მე გამიხდა წყრომის მიწვეად:
მე არ მაქვს თვალნი მათხოვარნი და ენა მლიქ-
ვნი...

ნიბ. მე არ მაქვს თვალნი მათხოვარნი და
ენა მლიქვნი და ნაკლი ესე მე გამიხდა წყრო-
მის მიწვეად...

„კორდელია“. როგორია?..

ნიბ. დიდებულნი..

„კორდელია“. და მაინც არ მიწვევენ რუს-
თაველის თეატრში.

ნიბ. შენდა აკლიხარ... ნუ გჩერა, ნუ იმედო-
ვნებ, გამოვტოვებ ამაო რწმენას. შენ მხოლოდ
ევა გტყვივა, ამაო რწმენას რო აუტანიხარ.

„კორდელია“. აქ მარწმუნებენ, უხათოლ
მიგწვევენო.

ნიბ. აქ მხოლოდ ცრუობენ. აქ ყველა თავ-
დადევნასა ღამობს თავიხი გახაჭირისაგან და
სიცრუით იწირებს ყველას თავიდანა. ყველა
ერთიმეორეს ვაზრბის და მაინც ერთადეა ყველა

შეურილი. ყველას ყველა სძულს და მაინც ერთი-
მეორეს ეხლება. რო ისევ მალე მოსწვდნენ?..
შორდნენ. ხოლო ცრუა თუ დაახანებენ?..
რელამ შეასკდნენ ერთმანეთსა. მოსამხრე-
ნეთი; რო აღარავინ აღარ გადარჩეს ქვეყანაა იმ
ერთის გარდა. თვითონ რო ბრძანდება. თუმც
ბედობა უფრო შმაგი არც გავინილა. თვით ვე-
ლურობის ხანა ბევრად ლმობიერი მოგეჩვენე-
ბა. შეუდლებულა სიხარბე და ღალატი...

„კორდელია“. მადლობელი ვარ! ნუ წუნ-
დებით ბურგუნდთ მთავარო. მას, ვისაც გულში
მქონდა მხოლოდ შოთხვისა შოვნა, თვით კორდე-
ლიაც თავის დღეში ქმრად არ ინდობარს.

ნიბ. უჩაღ „კორდელია“!.. აი რა გაგად გა-
გებება ყველაფერი. კარგი გოგო ხარ!..

„ოფელია“. მერე?..

ნიბ. შენც უხათოლად!.. ერთი მეორეზე უკე-
თესი ხართ და ორივე ერთად ყველაზე საუკე-
თესო...

„ოფელია“. მე ჩემს ოთახში საკერავსა ვუ-
ჩქე, ვერავადი. ამ დროს იქ მამლეტ შემოვარდა
გულ-გადელილი, თავზედაც კუდი არ ეხურა და
გაპურული წინდები ფეხის ქუსლებამდე ძირს
ჩაბეწვდა; იმის პერანგის ფერი ედო იმის სა-
ხეხსაც. მუხლებს ერთმანეთს ცახსახითა ახლიდა
იგი და ისე ცუხდად, შესაბარალისად იურებოდა,
თითქოს ეს არის მოსულაო ქოჯობეთიდან და
აპირებსო საშინელის ამბისა თბრობას.

ნიბ. ქოჯობეთიდან?..

„ოფელია“. ამბისა თბრობას.

ნიბ. ქოჯობეთი...
„ოფელია“. ქოჯობეთიდან.

ნიბ. ქოჯობეთიდან ქოჯობეთში, სხვა გზა არც
არის; ხადაც თუ წახვალ ქოჯობეთში ამოპყფ
თავსა, ქოჯობეთში ვართ. ქოჯობეთიდან მოვხ-
ვედრულვარ ქოჯობეთშივე და ვის რა უნდა მო-
ვუთხრო ისეთი, რო გავაკვირვო?.. ანთუ გამ-
გონე ვინ არის ნეტავი. ანთუ გამგებნი ვინ არის
ნეტავი?.. თქვენ ეგრე გესმისო, როგორც რო
გესმით, სხვებს ეგრედაც არ გაეგებათ. თქვენი
გაგება მიმჭობინებია. იმათი გაგება ქოჯობეთუ-
რია. და გაგება რო ქოჯობეთურია; ცხოვრებაც
იმიტომ გადაქცეულა ქოჯობეთადა. ქოჯობეთს
დანგრევა უნდა, მეტი არაფერი, დანგრევა უნდა.
აფთქება უნდა, განადგურება უნდა, ხელა ხხნა
არა არის. შე ეს არ ძალბობს, თურმე არ ძალბობს.
თქვენც არ ძალბობთ და არც გაეგებათ. — რო-
მელია ჩვენში უფრო უბედური, ანთუ უფრო
ბედნიერი რომელია ჩვენს შორისა?..

„კორდელია“. მე უბედური ვარ.

„ოფელია“. მეც უბედური ვარ.

ნიბ. მე თქვენზე უფრო...

„კორდელია“. არა, მე უფრო!..

„ოფელია“. არა, მე უფრო!..

ნიბ. კრემლს იწმენდს, „ოფელია“ და „კორ-
დელია“ იწმენდენ კრემლებსა. მერე თქმს
უნდათ. ვეღარას ამბობენ. გული ამოუჭდებთ.
ტირიან. ზღუტუნებენ. მიათრევენ თავიანთ ლეი-
ბებსა. დაპყრიან ნისა გვერდითა, დაფას აქამდ-
ის რო ეწერა: „მოვიტოვებ“ წააწერენ, ანთუ წა-

უმატებენ: „მოვიხიოვით“. შემოგროვდებიან თანდათან სხვებიცა. მოაქვთ თვითაიანთი ლეიბები, სხდებიან ნიას ირგვლივ. თან ყველა ხლუქუნებს, თან ყველა მოსთქვამს: უბედური ვარ, უბედური ვარო. ჩაერევიან ქალბატონ ვალიდას თანაშემწენი, ცდილობენ დაშალონ, გააფანტონ არაფერი არ უხერხდებოთ. მოუხმობენ ქალბატონ ვალიდასა.

ქალბატონი პალიდა. ეს რაღა მოგიგონია?!

ნიბ. სხვახაც მოვიგონებ თუ არ გამიშვებთ. **ქალბატონი პალიდა.** მე არ მომიყვანიხართ. **ნიბ.** ხამაგიეროდ შეგიძლიათ გამიშვათ.

ქალბატონი პალიდა. არც ეგ შემიძლიან.

ნიბ. კარიერის მოხვევა ჰო შეგიძლიანთ ჩემ წამებითა?!. ძვირად დაგიკვდებით, თავიდან ვაწყველინებოთ. უბედურებისა აქვს დახასრული ეგება რო ხანგრძლივია, ოღონდ უხასრულო არა. ახლოსა ნგრევა ბოროტებისა და ბოროტების ნანგრევებში პირველი თქვენ მოპყვებით.

ქალბატონი პალიდა. ჰა, ჰა, ჰა... წინასწარმეტყველი!.. ჰა, ჰა, ჰა... გაუკვირდება ბატონ აკადემიკოსსა. განკურნების გზაზე ეგონეთ. თუმცა და რაო: წინასწარმეტყველებიც ბევრი გვინახავს და წმიდანებიცა. ესაა მხოლოდ თვით წმიდა ქალწული. წმიდა მარიამი არა გვხვდება. და იმხანაც ველოდებით, რო იცოდეთ.

ნიბ. წმიდანს უწმინდური პირი არ უნდა ახვებოდეს.

ქალბატონი პალიდა. ადე, აეთერი შე მართლაც უწმინდურო. აიულოდე ეს წუბანიცა და დაეუარებით თქვენ თქვენს ადგილასა, თორემ იცოდეთ...

ნიბ. სიტყვებად ნულარ გადმოეფინებით. ვიცით, რო არ მოერიდებით არაფერსა. ოღონდ თქვენ იცოდეთ, არაფრისა რო არ გვეშინიან.

პაპადემოფნი. არ გვეშინიან!.. არ გვეშინიან!.. არ გვეშინიან!..

ქალბატონი პალიდა. შენც „კორდელია“?!. „კორდელია“.. მეც, ქალბატონო ვალიდა!..

ქალბატონი პალიდა. და ეს მაშინ, როცა ამ დღით ბატონ სტურუას შევხვდი. შენთან მოკითხე და თეატრში მიწვევა დამბარა?..

„კორდელია“. ღმერთო დიდებულო... რა მიხარია!..

ნიბ. ცრუობს, გატყუებს, ნუ ენდობი, ნურავფერს უჭერი, შენ უბედური ხარ!..

„კორდელია“. აღარა მჭერა ქალბატონო ვალიდა. მე უბედური ვარ.

„მოშელია“. მეც უბედური ვარ, ნუ შეტყუით, რო მეც მიმიწვია ბატონ სტურუამ, არ დაგიჭრებოთ, უბედური ვარ, უბედური ვარ!..

პაპადემოფნი. უბედურნი ვართ!.. არა სჭერა ჩვენი არავისა და ჩვენც არავისი არაფერი არა გვჭერა: უველა ჩვენ გვატყუებს და ჩვენც ვიცით; უველა რო ცრუა, ცბიერია, გაუტანელია უველა ჩვენ გვიბრალებს და ხინადვილეში არ ვებრალდებოთ არავისა, არავინ არ გვენდობა და ჩვენც არ ვენდობით არავისა. უველას ჩვენა ვგონივართ გადავარდნილნი ცნობიერებიდანა, ხო-

ლო მართლა ცნობიერი არა არავიანაა დედამწინს ზურგზედა. უველას ჩვენა ვძულვართ და ჩვენც არავინ არ ჩავექრის გულვარი. უბედურნი ვართ!.. უბედურნი ვართ!.. ჩვენთვის სხვისე ვარ უხსნავდებია არავისა; რადგან რო არავინ არ იცის თუ ხიკეთ რა არის, რა ზილია, სიყვარული რა არის, ისიც არ იცის არავინა. ჩვენ ვინ გვასწავლიდა, თვითონ რო არ იცის?!. უბედურნი ვართ განრეშე სიყვარულითა, გარეშე თანაგრძნობისა, ანახარანი მხოლოდ სიცრუისა, უბედურნი ვართ!.. უბედურნი ვართ!..

ქალბატონი პალიდა. მართლა უბედურნი, ვინ დაგაჩნმუნათ, რო შიშვლობით გახედნიერდებით?!

პაპადემოფნი. წყალწყალა ბორში, სადაც ერთი ფოჩი დამპალი კომპობტო რო გდია, გინდა გვოკამია და გინდა არა.

ქალბატონი პალიდა. ემაგ ბორშისა სკამს ეს ამხელა ქვეწიერება კალინინგრადიდან კურილიის კუნძულებამდე, თქვენ რაღა წითელი კოკები ჰყრიხართ!..

პაპადემოფნი. კამონ, ჩახეთქო კალინინგრადიდან კურილიის კუნძულებამდე, ჩვენ აღარ გვინდა!.. აღარ გვინდა!.. აღარ გვინდა!..

ქალბატონი პალიდა. შეშვებევებით... ქალი არ ვიყუე, გაჩენის დღე თუ არ გაწვევლინოთ!..

თანამშრომელი. ბატონი აკადემიკოსი მობრძანდება. თქვენ თქვენს ადგილას!.. თქვენ თქვენს ადგილას!.. თქვენ თქვენს ადგილას!..

პაპადემოფნი. ჩვენს ადგილას ვართ!..

ნიას გარშემო ჰო ჩასხდნენ, ზურგსაც მიჰყუდებენ ერთიმეორესა, ხელსაც ჩასკიდებენ, გამედგარებულან. ვინც უნდა მობრძანდეს.

ქალბატონი პალიდა. ჩაჰკეტეთ კარი, ამით მე მოვუვლი.

თანამშრომელი. ბატონი აკადემიკოსი!.. **ქალბატონი პალიდა.** ჩაჰკეტეთ კარი!..

კარს მიჰკეტავენ, კარს აკაუნებენ. შემოსულს ითხოვენ, ხმაურობენ, ქალბატონი ვალიდა ყურადღებს არ აქცევს კარსა. მითარეც ავადმყოფებსა, თანამშრომელთაც ამასვე უბრძანებს, არის ძიძგალი, თმების წყწყვა, სილის ტლაშენი, კარსაც შემოანგრევენ ამასობაშია.

პაპადემოფნი. რა ამბავია?! რატომ არ მიშვებო?!

ქალბატონი პალიდა. კარანტიანია ბატონო აკადემიკოსო, თქვენ როგორც ბრძანეთ.

პაპადემოფნი. როგორ?! მეც აღარ შემო მიშვათ-მეთქი!..

ქალბატონი პალიდა. რა მოგახსენოთ!..

პაპადემოფნი. უნდა მომახსენოთ, უნდა მომახსენოთ!.. ოღონდ ეს რაო?

ქალბატონი პალიდა. შიშვლობა გამოაცხადებს.

პაპადემოფნი. ესღა გვაკლია!.. როგორ თუ გამოაცხადებს?!.. ხადაური რა არის?!.. ვინ მოიფიქრა?!. შენი ბრალი იქნება ჩემო მერცხა!

დავიცვათ. პატრონებმა ამას მოითხოვეს, მე აქ უპატრონოს ვერავინ ვხედავ და პირობასაც არაყინ არ გადავა. პირობისამებრ — ბორში მიირთვით. პირობისამებრ — უვა გეკუთვნით. კონკურსიც შედგა და კონკურსის შედეგებიც უნდა გამოცხადდეს პირობისამებრ: ბოლო რო შეხრულდეს ეს უველაფერო: საჭიროა, რო ბორში უველამ მიირთვას, უველამ, უველამ, გა-მონაკლინი აქ არ არსებობს, ეს ქალბატონი არ მიირთმევს, მაშ პირობა ირღვევა. პირობა თქვე-ნის მხრიდან ირღვევა, და ჩვენც შეხადლებლობა გვერთმევა, ჩვენი პირობა რო შევასრულოთ, ნიბ, არ დაუტეროთ, ტუფილია!..

ქალბატონი ვალიდა. აგერა მე, აგერა უვა და აგერა თქვენა, — რა არის აქ ტუფილი?!. მე ვარ, თქვენა ხართ და უვააც აგერ არის. — ინებეთ!.. მიირთვით!.. მაგრამ პირობა მა პი-რობაა?!. პირობა პირობა რაღა თქმა უნდა!.. თქვენ მა პატრონანი ადამიანები ბრძანდე-ბით?!. ბრძანდებით!.. მე ასე მჭერა, ჩვენ ასე გჭერა, აქ ასე სჭერათ. ქვეყანას ასე სჭერა და ნუთუ ისეთ რამეს ჩაიდნეთ, რწმენა რო დაჯარგოთ თქვენი?!. არა, თქვენ ასეთს არა-ფერს არ ჩაიდნეთ. და არც ეს ქალბატონი მოიქცევა ისე: ან ჩვენ რო ვერ შევასრულოთ პირობა ჩვენი, ან თქვენ რო გაიტებოთ პატრო-ნანი სახელი. მოუტანეთ, მიირთვას, აგერა მე, აგერა თქვენა, აგერა უვა... უვა!..

მოაქეთ, მოარბენინებენ ბორშსა. ერთ ჯამს რო არა კმარობენ, რამდენიმე ჯამითა სთავა-ზობენ, აძალებენ, ეხვეწებიან. უწყრებიან. ფე-ნებს უტყავალებენ. ემუქრებიან. ისე ეხვეწე-ბიან, კოჭხს აჩრიან. ანთუ თვითონვე უნდათ რო აჭამონ. „კორდელიაც“ ეხვეწება, „ოფე-ლიაცა“, თანაც უგერიებენ მოძალადეთა. ეხვე-წებიან, უგერიებენ. მოთმინება დაეღვეათ ავად-მყოფებსა.

ბავაღმამოფენი. არ უნდა... არა კამოს...
ქალბატონი ვალიდა. უნდა კამოს... უნ-და. უნდა, უნდა, მორჩა!.. უნდა კამო ქალბა-ტონო, როცა გაჭმევენ, გინდა თუ არა, უნდა კამო; თუ არა კამ, მაინც გაჭმევენ და რახან გაჭმევენ, უნდა კამო, მაინც რო გაჭმევენ; მე ასე გირჩევ ქალბატონო და დანარჩენი შენ იცო, მე ხელეები დამიზანია; რო უნდათ გაჭამონ, უჭმელად არ დაგტოვენ და უნდა კამო, რო უნდათ გაჭამონ, — უნდათ, უნდათ, უნდათ და გაიტანენ. უნდა კამო, უნდა გაჭამონ. აჭამეთ!.. აგერა უვა... ვინ პირველი?.. ვინ მეორე?.. ვინ მესამე?.. ვინ... ვინ... ვინ...

ბავაღმამოფენი. მე... შეივით... შეივით...
ქალბატონი ვალიდა. აჭამეთ!..
უფრო განვლებული მიესცივინ ავადმყოფ-ნი ნიასა. უფრო თავგამოდებნი იცავენ „კორდე-ლია“ და „ოფელია“, მაგრამ ისინი პო ბევრნი არიან, მოისკრიან აქეთიქითა ორივესა, დააცხ-რებიან ნიასა: ძალით გააღებინებენ პირსა, ძა-ლით ასხამენ საჭმელსა პირში. ნია იბრძვის, ედრე ძალა შესწევს, მაგრამ იმდენი რაღა ძა-ლა შესწევს, რას გაუქლავდება, ანთუ იმათ

ზომიერებისა რაღა გაეგებთ, — შეჭკრევენ, გათანავენ, კოჭხებსა სჩრიან ხახსიო. ქორე-ტონი ვალიდა ჩითხითებს ავის შემტყვევებ-ლებს, ჩითხითებს, ჩითხითებს, და მისწავლუ-ლბა: ავადმყოფები უცებ გაეღლებიან ნიასა. „ოფელია“ და „კორდელია“ მიუხალოვდებიან. მიპვდებიან თუ რაც მომდარა. —

„ოფელია“. მშვიდობით ჩემო მტრედო!
„კორდელია“. ნეტავი ძალამ კურნებისამ ჩემს ბაგეს მოსცეოს ისეთი რამ, რომ აწბორე-ბამ ჩემთან გაკურნოს.

„ოფელია“. წავიდა ის შორსა, ჭახა ძნელსა, არა-სწორსა, დაილოცოს იმისი ხული! ავადმყოფები დაემობიან და კქითინებენ გულამოსკვნითა. ავადმყოფი ბოლთასა სცემს თავის კაბი-ნეტშია. ეტყობა, რო ვანრისხებულია, თანამ-შრომელი ასუსტლან.

ბავაღმამოფენი. ეს რა დაგვემართა!.. როგო-რი იმედი მქონდა!.. როგორ მიმტყუნეთ!.. რი-თი ვიშართლოთ თავი, მოგვეჭრა თავი!.. უკვე ქვეყანას მოედებოდა ეს უბედურობა, მოედე-ბოდა, მოედებოდა, რა ვუთხრაო?!. რა ვუთა-ხხოთსი.

ქალბატონი ვალიდა. გარდაიცვალა...
ბავაღმამოფენი. დაგაჭერებენ?!

ქალბატონი ვალიდა. განა ადამიანები არ იხიცებიან!.. რამდენიც გნებავთ ბატონო აკა-დემიკოსო.

ბავაღმამოფენი. მე არცერთიც არა მნებავს და ამისი სიკვდილი ხულაც არ მიწლოდა.

ქალბატონი ვალიდა. რა ვუყოთ, სიკვდილი ჩვენ არაფერს არ გვეკითხება.

ბავაღმამოფენი. გეკითხებათ, თქვენ გეკითხე-ბათ, მე მგონი...

ქალბატონი ვალიდა. ბატონო აკადემიკო-სო, მცა ვლელავ, მაგრამ მე ასეთი არაფერი არ წამომცდება.

ბავაღმამოფენი. წამოვცდეთ, წამოვცდეთ, ისეთი რამ წამოვცდეთ, თავის მართლებას რო ჭკავდეს.

ქალბატონი ვალიდა. აქ სხვა არაფერი არა ითქმის ხო, გარდა იმისა, რო გარდაიცვალა.

ბავაღმამოფენი. როგორ, დახუა თვალები და ფიუ... წავიდა, წავიდა!.. მიზეზი?..

ქალბატონი ვალიდა. გული... ან: Heus!..

ბავაღმამოფენი. რითი დაამტკიცებთ?

ქალბატონი ვალიდა. კომისია დაამტკიცებს. **თანამშრომელი.** კომისია!.. კომისია!.. კო-მისია უველაფერს დაამტკიცებს. კომისიაში შევ-ლენ თვალსაჩინო სენიკალინტები, თავიანთი საქმის საუკეთესო მცოდნენი. შეუვალ სამედი-ცინო დასკვნას მოაშაუდებენ. თითოორღანი რაღაცას იტყვიან, ჭორად გახადდება, სამეცნიე-რო ავტორიტეტთან ჭორი ვერ იხერებს.

ბავაღმამოფენი. ჭორი... კომისია...
თანამშრომელი. კომისია, მხოლოდ კო-მისია. ხალხი კომისიას ენდობა, ხალხის აზრი და კომისიის აზრი ერთიმეორეს ემთხვევა. ხალხის აზრი საბოლოოა.

პაპადემიკოსნი. კომისიაჲ.

თანამშრომელნი. ავტორიტეტული.. ხელმძღვანელი.. ხანდო!.. ხაიშედო!

პაპადემიკოსნი. კეთილი და პატოსანი. ვლებულბო თქვენს რჩევასა, მე უთქვენთ არც რა არაფერი არ გადამიწყვეტა არასოდესა და ჩვენთან არც რა არასოდეს არა უოფილა ბიურკრატული-ადმინისტრაციული რეცილივები. არცა უოფილა და არც იქნება.

თანამშრომელნი. არცა უოფილა და არც იქნება!..

პაპადემიკოსნი. იყო და იქნება კომისიებო, იქნება კვლევა ობიექტური. რასაც არაფერი აღარ ეშველება. აღარ ეშველება. რასაც ეშველება. ეშველოს ობიექტური.

თანამშრომელნი. რასაც აღარაფერი აღარ ეშველება. აღარ ეშველება. რასაც ეშველება. ეშველოს!..

პაპადემიკოსნი. კეთილი!.. ხელმძღვანელობა კომისიისა დევალის პროფესორ...

პროფესორნი. მე არა ვარ თანაბმა. უარს ვაცხადებ. მე თხზულებებს ხელს ვერ მოვანერ.

პაპადემიკოსნი. არავითარი თხზულებანი, არავითარი გამოშვებებლობა, არავითარი რაციონალიზატორული წინადადებანი, არ-ა-ვი-თა-რი!.. მხოლოდ საღი რეალიზმი: რასაც არ ეშველება. არ ეშველება. მხოლოდ სიმართლე. სიმართლე. სიმართლე!.. დააკვირდით: სიმართლე... სიმართლე... სიმართლე... არავითარი „და“, ჩადგან სამივეს თავისი დამოუკიდებელი ფუნქცია განიხილა და ერთს ახლავე გაგიხსნით თეზისურად: სიმართლე — რაც გვიხსნის კომპრომეტირებისაგან. — თეზისურად, უფრო ვრცლად შემდგომში განვიმარტავთ. ვახავებო?!

თანამშრომელნი. ვახავებო!.. ნათელია. კიდევ უფრო ნათელი იქნება, უფრო ვრცლად როცა განვიმარტავთ.

პაპადემიკოსნი. მაშ ასე: კომისიას თქვენ უხელმძღვანელებთ.

პროფესორნი. არავითარი „მაშ ასე“, არავითარი ხელმძღვანელობა. არავითარი კომისიები. უველაფერი ნათელია: ეს იყო მკვლელობა.

პაპადემიკოსნი. რას ამბობ. გეხმის რას ამბობ?!. არა, არა, არ გეხმის, არ გეხმის და თქვი ახლავე, რო არ გეხმის თუ რას ამბობ.

პროფესორნი. მესმის...

პაპადემიკოსნი. არ გეხმის, არ გეხმის, არაფერი არ გეხმის... შეიძლება სამსახურშიც აღარ გაგვაჩერონ. მე აკადემია მაინც არ გამწირავს. მე თქვენზე ვფიქრობ.

პროფესორნი. მე ახლავე ვტოვებ ხამსახურსა...

მდივანი. გაგეგონებათ. გემი რო იღუპება. რანი გარბიან პირველყოვლისა.

პროფესორნი. უკვე იღუპებით?!. ნუთუ?! ჩერ არ შეგონა...

პაპადემიკოსნი. თქვენი. თქვენ უხელმძღვანელებთ კომისიისი..

მდივანი. აქ ამდენი ხანელმძღვანელი ზეგნითი ბრძანდება და კომისიის ხელმძღვანელობა მე დამევალოს?.. როგორ გამოჩნდება ეს ხალხის თვალში?..

პაპადემიკოსნი. არ ვიცოი. უველაფერში თქვენ ერთვით. უველაფერს თქვენ განაგებთ და წალხის თვალი ახლა გაჯახხენდათ?!

მდივანი. მე მხოლოდ გაფრთხილებთ: უხერხული იქნება.

პაპადემიკოსნი. და მართალი თუ გინდათ: უხერხული თქვენი აქ უოფნაი!..

თანამშრომელნი. ბატონო აკადემიკოსნი.. ბატონო აკადემიკოსნი..

პაპადემიკოსნი. მოშითონეთ!.. უთქვენოდაც ვიცო, ვინცა ვარ, ვიცო რაცა ვარ, ვიცო, თუ რა არის უხერხული და ბოლო რო უნდა მრელოს უხერხულობასა. ისიც ვიცო, ვიცო!.. ვიცო!..

თანამშრომელნი. ბატონო აკადემიკოსნი!..

პაპადემიკოსნი. ვიცითმეთ... და ახლა ისიც ვიცო, კომისიას თუ ვინ უნდა უხელმძღვანელოს: კალბატონო ვალიდა...

ქალბატონი ვალიდა. არასდიდებთა!..

პაპადემიკოსნი. რატომ?!. რატომ?!. თქვენ დასკვნა მო უკვე წარმოადგინეთ: Heusi!..

ქალბატონი ვალიდა. მაგრამ კომისიამ რო აღმოაჩინოს ისეთი ნიშნები, რაც... რაც... კონკურსის გამკაცრების მოპყვა...

პაპადემიკოსნი. რაო?.. რა მოპყვაო?!. რას მოპყვაო?!

ქალბატონი ვალიდა. კონკურსის გამოცხადებასა...

პაპადემიკოსნი. რა კონკურსისაო...

ქალბატონი ვალიდა. თქვენ რო ბრძანეთ პაპადემიკოსნი, ეს მო... ეს მო... დასაშვინებლად ითქვა.

ქალბატონი ვალიდა. დიახ, დიახ, დასაშვინებლად... მაგრამ... მაგრამ აღშფოთება მოპყვა, გვიხდა ერთი და გამოდის მეორე.

პაპადემიკოსნი. თქვენ... თქვენ ურჩხული ბრძანდებით ქალბატონო ვალიდა, ურჩხული, ურჩხული, — ახლა ასე განმიხებადებოდა და დამტკიცებითაც დავამტკიცებ: კომისიას მე ჩავუდგები სთავეში, თვითონ მე, მე, მე!.. რაო... ამას რაღა უნდა?..

გიგუცი შემოდის, თავი შეუხვევიათ. არაღრუცებს თუ ა. ვერ შეუჩერებოთ, ხელბით იჭერს და ვერც იჭერს. არაღრუცებს, არაღრუცებს.

ბიბუცი. გამოივით, რა!.. გამოივით!.. ან შინ გამოივით, ან სხვაგან სადმე გადაიმიყვანეთ, აქ ვეღარ დავდგები.

პაპადემიკოსნი. მიკვირს გიგუცი, ეს მოუთმენლობა შენგან მიკვირს. ჩვენ მო შევთანხმდით?!

ბიბუცი. ჩვენ შევთანხმდით, მაგრამ სტალინი რო არა თანხმდება!..

პაპადემიკოსნი. რას ამბობ გიგუცი, რომელი სტალინი, რა სტალინი, რაღა დროს სტალინია, ვიღა რაღასა მკითხავს სტალინსა?!. რას ამბობ.

გველემას მოეწვი და მამას ვეღარ უნდა მო-
ეშა?! აჰ დაპირდი?..

ბიბუცი. დაგპირდით, მამრამა გველემასი
მომეშვა და ეს არ მეშვება, თვითონ არ მეშ-
ვება, მე რაღა ვქნა?! აგერ ამა გამოხეტოთ თავი
წუხებლიხა. — ადუ კომუნისში უნდა დავამუა-
როთ იუპიტერზეო: დედამიწაზე ჰო დავამუა-
რეთ. მოვარეზე ჰო დავამუარეთ, იუპიტერზე-
დაც უნდა დავამუაროთო, ადუ, ადუ, ამერიკამ არ
მიგვანწროსო. რა იუპიტერიმეთქი, რა კომუ-
ნიზმიმეთქი და გამოხეტოთ თავი... აი, აი გამი-
ხეთქა!..

პაპადემიკოსი. სიზმარი გინახავს გიგუცი,
სიზმარი და ცხადი ვეღარ გაგარჩევია.

ბიბუცი. თავი რო მაქვს გახეტოლიდი?!

პაპადემიკოსი. თავის გახეტოქა სიზმარშიც
შეიძლება, მამრამ ცხადში აღარ უნდა გამოგ-
ყოლოდა.

ბიბუცი. რო ვამომეყავა?!

პაპადემიკოსი. ვერ ვუარვყოფთ... მერე,
მერე რა იქნა ის შენი... ის... ის „სტალინი“?..

ბიბუცი. ძინავს.

პაპადემიკოსი. ნახეთ ერთი ვისა სძინავს და
აქ მომგვარეთ.

შემოჰყავთ ერთი ნაძინარევი ავადმყოფი,
ჯერ ვერც გამორკვეულა, თმა ასეჩგივა, თვალებს
ვერც ახელს, აცვია ჩაბღეწილი ხალათი, გრძელ-
ი, ძირს მოაფხოწილიაღებს, უკვირს აკადემიკო-
სსაჲ — ეს არის?!

ბიბუცი. რა ვიცი აბა, ღამე სტალინია და
ახლა აბა რა ვიცი!..

პაპადემიკოსი. არ იცი და გაგაგებინებთ.

თანამშრომელი. თვითონაც ვაგაგებინებთ!..

პაპადემიკოსი. ვინა ბრძანდებით მოწყალეო
ხელმწიფეჲ?..

„სტალინი“, ჩიბუხი!..

პაპადემიკოსი. ჩიბუხიცა გაქვთ?..

„სტალინი“, ჩიბუხი!!!!!!..

პაპადემიკოსი. მოუტანეთ ჩიბუხი!..

მოუტანენ ჩიბუხსა, მოირგებს ჩიბუხსა, აჩე-
ჩილ თმას გადაისწორებს, ჯერ ის არ არის მა-
ინცა.

„სტალინი“, მუნდირი!..

პაპადემიკოსი. აჰ, მუნდირიცა გაქვთ?!

„სტალინი“, მუნდირი!!!!!!..

პაპადემიკოსი. მოუტანეთ!.. მოართვით!..

მუნდირს მოუტანენ, გადაიდგებს, ჩახვრეწილ
ხალათსა, მუნდირს ჩაიცვას, გამოეწყობა, ის
არის, ვერ აუხირდები, იქვე რო არ გამოწყო-
ბილიყო, შეიძლება სხვებსაც ისევე მოსჩვენე-
ბოდეთ.

ბიბუცი. აბა რო არა გჯერათ ჩემი!..

პაპადემიკოსი. მაინც არა გჯერათ!..

„სტალინი“, ეს თქვენა ბრძანდებით ბატონი
აკადემიკოსი?..

პაპადემიკოსი. მე გახლავართ!..

„სტალინი“, კოლტიკაში შევდომა რომ არ
დაუშვათ, წინ უნდა იუტერბოდეთ და არა უყარ.

პაპადემიკოსი. წინაც ვყოფრებით და უყანა

ცა აგრეთვე: ჩვენ აქ ლენინიცა გვეყოლია, მარ-
ქსი და ენგელსი ჰო რამდენიც გინდათ, ახლ
ბრევენევი?.. ზრუშკოვი?.. ცოცხლებიცა არა მუშა
ნენ და ხათვეუციც რო ისხდნენ, იქვე ისხდნენ
და აქაცა გვეუადნენ, ჩვენ არაფერი არ გაგვი-
კვარდება.

თანამშრომელი. ჩვენ არაფერი არ გაგ-
ვიკვრდებთ!..

„სტალინი“. გახაგებია!.. არ არის ისეთი ცი-
ხესიმაგრე, რომლის აღებაც ბოლშევიკებს არ
შეეძლოთ.

პაპადემიკოსი. იოოოო... გაშახუნდა ეს სი-
ტუხები, თავში გვიჭედავდნენ, კინალამ დამა-
ვიწყდა.

„სტალინი“, არ უნდა დაივიწყეთ გაკეთი-
ლები, ეს ერთი, მეორე; ბერძნებსა ჰყავდათ
ერთი გმირი, ანთოსი, ის უძლეველი იყო, მი-
წაზე თუ იღვა, მიწას თუ მოსწყვეტდნენ, ძალა
ეცლებოდა, ბოლშევიკები მახებზე დგანან, მა-
სები მიწა ბოლშევიკებისა, მომგვარეთ მახები!
თანამშრომელი. რამდენს აღაპარაკებთ
ბატონო აკადემიკოსო?!

„სტალინი“, მახები!!!!!!..

პაპადემიკოსი. ჰი, ჰი, მოუყვანეთ მახები!..

შემოჰყავთ ავადმყოფი, ქალები ჰო, და მამა-
კაციბიცა გიგუცის განყოფილებიდანა თუ
მთლად საავადმყოფოდანა, მასები მასებია, რაც
უფრო მეტი მითუქეთსიო.

„სტალინი“, აი მტარვალები, თქვენს სისხლს
რო სწოვენ, შეგზედეთ, როგორი თეთრი ხალა-
თები აცვიათ, თქვენს თავსაც დახებდეთ, რა
გაცივიათ და რახა ჰგევხართ, სოციალური თა-
ნანწრობა არ დამუარდება მახების ამოძრა-
ვების გარეშე, გააძრეთ თეთრი ხალათები და
თქვე ჩაიცივით, ჩაუცივთ ნივხვები და დაარ-
ქეთ ნემსები, დაარქეთ! დაარქეთ! გადააბრუ-
ნეთ და დაარქეთ, გადმოაბრუნეთ და დაარ-
ქეთ, დაარქეთ, დაარქეთ! გადააბრუნეთ და გა-
დმოაბრუნეთ, გადააბრუნეთ და გადმოაბრუნეთ,
ყველაფერი მოძრაობს, ყველაფერი იცვლება,
გადააბრუნეთ და გადმოაბრუნეთ, დაღწეთ, და-
ამხვრითი, დაღწევენი, გადაუძახეთ უხასრუ-
ლობაში სამყაროისა, მოსრისეთ, მოფშვნიტეთ,
გაცამტკერეთ... ყველაფერი მოძრაობს, ყვე-
ლაფერი იცვლება...
რალა თქმა უნდა: შეესკოდნენ „მასები“ ექი-
მებსა... აჯობებენ, გააძობენ, თვითონ გა-
დაიცვამენ თეთრ ხალათებსა, იმით წამოაქცე-
ვენ, დაარქობენ ნემსებსა, გადააბრუნებენ და
გადმოაბრუნებენ, მთლად ღედამიწას ვეღარ გა-
აცამტკერებენ ცხადია, ვერ მოახერხებენ, თო-
რემ ეგება ამსაჲ შეუცადნო, ასეუ შეიძლება,
რომ დამთავრდეს ეს ამბავი, შეიძლება: ტან-
ციბიცა, ჯარიცა, ოლონდ ჯარი ჰო უბრუნე უკ-
ვე ითქვა, განწეორებაჲ საკვირველი არ უნდა
იყოს, საკვირველი რო აღარაფერია ამ ჩვენს
ქვეყანაშია, თუნდაც სცენაზე, რო არ განმე-
ორდეს, იგულსხვება რალა თქმა უნდა.